

DABARTIES BILDESIUOS

Kas Sudrumstė Lietuvį Džiaugsmą Kaune?

"Darbininke" buvo rašyta, kad spalį 11 d. š. m., kada visa Lietuva ir Kaunas džiaugėsi Vilniaus atgavimu, Kaune prie sunkių darbų kalėjimo komunistai trockininkai sukėlė riaušes. Dvidešimt šeši riaušininkai buvo areštuoti.

Lietuvos katalikų dienraštis "XX Amžius" paskelbė pavardes asmenų, kurie buvo viešosios tvarkos ardytojai. Rašo:

Kaip jau spaudoje buvo rašyta, spalį mėn. 11 ir 12 d. atsirado nedidelė grupė asmenų, daugiausia svetimos tautybės, kurie savo nekorektiškais poelgiais įnešė nesklaidumo į lietuvių tautos laimėjimo ir džiaugsmo demonstracijas. Saugumo organams ištyrus, pasirodė, jog visa tai buvo daroma vadovaujant vadinamiesiems trockininkams. Tvarkos ardytojų tarpe daugiausia pasireiškė nelietuviai. Kauno miesto apskritys viršininkas viešosios tvarkos ardytojus nubaudė: 21 asmenį po 12 mėn. į priverčiamąjį darbą įstaigą ir 5 asmenis po 12 mėnesių išsiųsti iš Kauno.

Į priverčiamąjį darbą įstaigą siunčiami šie asmenys: 1. Vladas Banaitis, s. Andriaus, darbinink., gyv. Kaune, 2. Chana Langbordaitė, d. Abraomo, knygrišė, gyv. Kaune; 3. Basė Garbaitė, d. Mendelio, siuvėja, gyv. Kaune; 4. Meras Berelis - Chaimas, s. Elijo, darb., gyv. Jonavoje; 5. Glezeris Calke, s. Šmuelio, darb., gyv. Jonavoje; 6. Druskinas Icikas, s. Šepelio, darb., gyv. Jonavoje; 7. Lanus Motelis, c. Giršo, darb., g. Jonavoje; 8. Sergejevas Prokopijus, s. Miko, darb., gyv. Jonavoje; 9. Bazinas Selvas, s. Epifano, darb., gyv. Jonavoje; 10. Charitonovas Fomas, s. Miko, darb., gyv. Jonavoje; 11. Lisauskas Jonas, s. Antipo, darb., gyv. Jonavoje; 12. Baronas Vladas, s. Mykolo, dažytojas gyv. Kaune, 13. Komajus Abromas, s. Stasio, gyvenęs iš namų pel. g. Kaune; 14. Mazelytė Ronė - Chaja, d. Leibos, siuvėja gyv. Kaune; 15. Grilaitė Eta, d. Gutelio, darbininkė, gyv. Kaune; 16. Lichtaitė Rocha, d. Iciko, darbininkė, gyv. Kaune; 17. Stonkus Liudas, s. Liudgardo, dažytojas - rangovas g. Kaune; 18. Paleckis Justinas, s. Igno, žurnalistas gyv. Kaune; 19. Finkelis Vulfas, s. Maušo, darbininkas gyv. Kaune; 20. Šapiraitė Maša, d. Maušos, darb. gyv. Kaune; 21. Bekerytė Mina, d. Elijaus, pardavėja - tarnautoja gyvenanti, Kaune.

IS KAUNO IŠSIUNČIAMIE ASMENYS:

1. Pitumas Šliomas, s. Chaimo, žemdirbys, gyv. Kaune; 2. Benošis Andrius, s. Andriaus, žemdirbys, darb. gyv. Kaune; 3. Fišeris Leizeris, s. Zundelio, darbininkas, gyv. Kaune; 4. Ošeraitė Rašė, d. Elijo, verčiamuoju darbu.

Katalikas, kurs neremia katalikškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.
Vyskupas Ketteleris

EINA NUO 1915 METŲ

TEL. SOUTH Boston 2680

ANTRADIENIS (Tuesday) LAPKRIČIO (November) 14 D., 1939 M., No. 87.

TEL. SOUTH Boston 2680

KAINA 5 CENTAI

Europos Vadai Kariauja Žodžiais

Londonas, Anglija, lapkr. 13 — Vakar Winston Churchill, Anglijos karo laivyno pirmas viršininkas kalbėjo per radio. Jis savo kalboje pareiškė, kad jeigu karą laimės alijantai, tai Olandija ir Belgija bus apsaugotos ir Austrija, Čekoslovakija ir Lenkija bus atstatytos ir joms bus grąžinta laisvė ir nepriklausomybė. Bet jeigu alijantai pralaimėtų, tai "visos valstybės būtų pavergtos ir liktų tik Jung. Valstybės saugoti žmogaus teises".

Kaip Hitleris, taip Anglijos ir Prancūzijos vadai didžiuojasi ginklų galybe, bet iš visko atrodo, kad nė Hitleris, nė alijantai nėra pasiruošę karui.

43 Žuvo Traukinio Katastrofoje

Oppelin, Vokietija, lapkr. 13 — Keleivinio traukinio katastrofoje netoli Oppelino užmušta 43 asmenys ir 60 sužeista. Sakoma, kad traukinys susimušė dėl viršininkų neatsargumo.

New Yorkas, lapkričio 13 d. — Lenkijos Žydų Federacija per Generalinį Konsulatą išsiuntė kabelių Kaune sudarytam Komitetui raštinei išlaikyti ir kabeliams tūkstantį dolerių. Aukos pagalbai eis atskirai.

Naciai Reikalauja Stovyklų Olandijoje

Olandija Pasiruošusi Ginti Savo Nepriklausomybę

Londonas, Anglija, lapkr. 13 — Pranešama, kad Vokietijos kancleris Hitleris pasiuntęs Olandijos vyriausybei notą, kurioje reikalauja, kad Olandija leistų įsteigti karo laivyno ir aviacijos stovyklas šiaurės jūrų pakraščiuose. Hitleris davęs 48 valandų atsakytį į jo reikalavimus. Bet Olandijos vyriausybė atsako pasiruošimu ginti savo šalies nepriklausomybę.

Vakar vakare Bredoj, Olandijos ir Belgijos pafron-tėje abiejų šalių užsienių ministrų turėjo konferenciją. Spėjama, kad Olandijos ir Belgijos ministrai

jos ir Belgijos ministrai kalbėjosi apie bendrą gyvenimą nuo užpuolikų, ir taip pat svarstė Anglijos ir Prancūzijos atsakymą į Belgijos karaliaus ir Olandijos karalienės taikos keliu užbaigti pradėtą karą ir visus nesusipratimus.

Olandijos vyriausybė įsakė savo piliečiams, gyvenantiems arčiau Vokietijos rubežiaus, būti pasiviosiems išsikrauti pavojaui atėjus. Kaikurie gyventojai jau išsikraustė. Olandija nėra pasiruošusi pavojaui atėjus. Kaikurie gyventojai jau išsikraustė. Olandija nėra pasiruošusi pavojaui atėjus.

5. Glezeris Mendelis, s. Michelio, darb., gyv. Kaune. Visoje Lietuvos spaudoje buvo paskelbti viešosios tvarkos ardytojai, kaip komunistai - trockininkai, kurie bandė išprovokuoti komunistus - stalinistus, kad ir jie prisidėtų prie su-kėlimo. Bet nepavyko. Lietuvos vyriausybės organai galėjo pasinaudoti Stalino patarimu, kaip kad rašė p. Tolišius anglų spaudoje, bet nepasinaudojo. Riaušininkus nubaudė tik prie-užsiėmimo gyv. Kaune;

Druskininkų apylinkės lietuvičiai-tės dar pasiliko augti Rusijos užgroboje Lietuvos teritorijoje.

NACIAI ĮSPĖJA LENKUS

Berlynas, Vokietija, lapkričio 13 — Pirmą kartą po užėmimo Lenkijos Vokietijos propagandos ministras "Varšuvos Zeitunge" įspėja lenkus, gyvenančius neprijungtoje prie Vokietijos Lenkijos dalyje, kad jie nebandytų kelti suirutę šalyje. Vokietijos gubernatoriaus Lenkijai tikinti, kad visi lenkai darbininkai bus ištikimi režimui, ir kad jie be jokio pasipriešinimo pasiduos Vokietijos

Lenkai Siūlosi Sudaryti Valdžią Lenkijoje

Iš Berlyno praneša, kad pulk. Josef Beckas, buvęs Lenkijos užsienių ministras, ir maršalas Edward Smigly - Rydz, buvęs Lenkijos armijos vadas, kreipėsi į Vokietijos vyriausybę per maršalą Goeringą, kad jeigu Vokietija įvestų juos kaip piktą Lenkijos vyriausybę, tai jie nepripažins naujos Lenkijos vyriausybės Paryžiuje ir padarys taiką su Vokietija Vokietijos sąlygomis.

Oficialės Vokietijos įstain-gos šių žinių nepatvirtino, bet ne užginčijo. Tačiau, nežinurint kaip Vokietijai patiktų toks lenkų mostas, bet ji greičiausia nepriims, nes suvėluotas. Vokietija jau turi valdžią Lenkijoje, ir dabar nėra tinkamas laikas tą valdžią pakeisti nauja.

Žemės Drebejimas Seattle

Seattle, Wash., lapkr. 13, Šeštadienio vakare buvo jaučiamas žemės drebejimas Oregon, Washington ir Britų Columbia, bet nuostolių padarė mažai ir nė vienas žmogus nebuvo sužeistas. Viena Seattle teatre buvo kilus panika bet greit nuraminta. Seattle, Portland, Tacoma ir kituose miestuose, kada žmonės pajuto žemės drebejimą, tai išbėgo į gatves naktiniais drabužiais. Žemės drebejimas tęsėsi per

Hartfordiečių Džiaugsmas Vilniaus Atgavimo Proga

Sekmadienį, lapkričio 12 d. vakare, Švč. Trejybės lietuvių parapijos mokyklos svetainėje, Hartford, Conn., įvyko tos parapijos draugijų bendras Vilniaus atgavimo paminėjimas, kurį suruošė VVS skyrius, o dabar persiorganizavęs į Vilnių Remti Fondą.

Programą pradėjo p. Zablaitis. Pasakęs įžanginę kalbą, vedėjų pakvietė p. Cekanauską. Turiningas kalbas pasakė prel. J. Ambotas, Švč. Trejybės par. klebonas; kun. dr. J. Vaskas, Marianopolio Koleijos vice - rektorius, ir p. A. F. Kneizys, "Darbininko" redaktorius. Dainavo parapijos choras, radio grupė, solistės ir solistai. Iškilnėse dalyvavo Sabonio Posto ir Auxiliary ats-tovybės su vėliavomis, draugijų atstovai.

Padaryta rinkliava Vilniui remti. Surinkta apie \$115.00 su centais. Buvo ir įžanga 25 centai.

Šv. Jono Ev. draugijos vardu kalbėjo p. Kasmontaitis. Toji draugija aukavo Vilnių remti \$15.00; p. Katkauskienė (Kaskas), art. Onos Katkauskaitės mamytė, aukavo \$10.00.

Žmonių buvo pilna svetainė. Hartfordiečiai pasirodė labai patriotingi, nuosirdūs ir duosūs.

Šv. Tėvo Enciklika Jungtinėms Valstybėms

Vatikanas, lapkr. 13 d. — (Washington) minėjo 50 Šeštadienį Šv. Tėvas paskelbė naują encikliką, kurioje džiaugiasi Jung. Valstybių katalikų dar-bais ir ištikimybe. Tačiau, apie Jung. Valstybių švietimo įstaigas atsiliepė neigiamai. Pareiškė, kad mokyklose trūksta religinio auklėjimo, pasmerkė divorso ir neteisingą turtų padalinimą.

Šv. Tėvas Popiežius Pijus XII atsisaukė, kaip ir jo pirmtakūnai, kad darbininkams mokėtų užtenkamas pragyvenimui algas, apgailestavo bedarbių likimą, užgyrė unijas ir pareiškė ypatingą meilę negiams. Enciklika pavadinta lotyniškai: "Sertum Laetitiae Sanctae" (Švento Džiaugsmo Karūna).

Šia encikliką paskelbė Katalikų Bažnyčios isikūrimo Jung. Valstybėse 150 metų sukakties proga. Pirmuoju Amerikos vyskupu buvo a. a. J. E. vyskupas John Carroll.

Popiežius Pijus XII Kalbėjo Per Radio

Pirmadienį, lapkričio 13 d. iš Vatikano per radio kalbėjo Šv. Tėvas Popiežius Pijus XII Amerikos Katalikų Universiteto jubiliejaus proga. Amerikos Katalikų Universitetas sakyti.

Suomiai Nepriima Maskvos Reikalavimų

Kremlius Grąšina Suomijai

Sovietų Spauda Paduoda Keturius Reikalavimus

Maskva, Rusija, lapkr. 13. — Sovietų laivyno organas paduoda keturius reikalavimus Suomijai, dėl kurių pertrauktos derybos. Sovietų komisari reikalauja:

1. Laivyno bazės Hangoe įlankoje.
2. Pastatyti tvirtoves ant Bjoerko ir Humalicki salų.
3. Sovietai pastato tvirtoves Hogland, Seiskari, Lavensaari ir Tuntters salose.
4. Pertvarkyti Suomų-Sovietų šiaurinius rubežius ties Norvegija.

Tai tokie esą sovietų reikalavimai įteikti Suomijos delegacijai, kuri pasiruošus grįžti į namus. Suomija nenori įsileisti sovietų į savo žemę, kaip kad įsileido Estija, Latvija ir Lietuva.

Patirta, kad Lietuvoje šiuo metu yra įregistruota 3223 nebyliai (iš 100 gyventojų 1—2 nebyliai) ir 3129 aklieji (taip pat 1—2 iš tūkstančio gyv.).

Studentams Tikybiniai Kvotimai Olandijoje

Olandų laikraštis paskelbė vidurinių mokyklų studentams religijinius kvotimus. Jie buvo paviršutiniški. Buvo klausinėjama iš dogmos, apologetikos ir katekizmo. Pirmą klausimą, apie Dievo buvimą, visi gerokai atsakė, vartodami argumentus, proto ir gamtos. Kas yra sakramentas, ypač Krikšto Sakramentas tik keli iš 142 studentų korektiškai kalbėjo. Beveik niekas nemokėjo įrodyti, kas yra Sutvirtinimo Sakramentas. Tik 10 težinojo, kas yra pašventinamoji Dievo Malonė. 5 ar 6 klausimai apie Bažnyčios neklaidingą, mokytojavimą buvo geriausiai atsakyti. Klausimai apie Dievo apreiškimus, protestantizmą, atpikimą, nuodėmę, ir Rožančiaus reikšmę nekaip gerai buvo at-sakyti.

VAŽIUOKITE

LIETUVON

Per

DARBININKO
Laivakorčių

IVAIRIOS ŽINIOS

Kun. Coughlin Ragina Užbaigti Chrysler Streiką

Detroit, Mich., lapkr. 13. — Vakar kun. Charles E. Coughlin savo kalboje per radio ragino nutraukti Chrysler korporacijos darbininkų streiką. Kaip žino, Chrysler korporacijos darbininkų streikas paliečia 65,000 darbininkų. Kun. Coughlin pataria darbininkams grįžti darban, kada valdžia veda tyrinėjimą ir bando streiką užbaigti.

Prof. K. Pakšto Parkalby Maršrutas

1. Amerikoje gimusiame jaunimui lapkr. 12 d., 2:30 val. Auditorium Hotel, Chicago, Ill.

2. Lietuvos Vyčių Chicago apskrityje lapkr. 17 d. 7 val. West Side Hall, Chicago, Ill.

3. Aušros Vartų parapijai lapkr. 19 d. 2 val., tos parapijos salėje, Chicago, Ill.

4. "Drauge" jubiliejaus proga lapkr. Shoreland Hotel, lapkr. 19 d. 8 val., Chicago, Ill.

Waukegane, Kenoshoje ir Racine parkalby laikas bus paskelbtas vėliau, kai jau bus susitarta su vietos veikėjais.

Lapkričio 26 d. numatomos parkalbos East St. Louis, Illinois ir po jų gal būt pavyks suruošti parkalbas Springfield, Ill. ir Kansas City.

VĖLIAU NUMATOMOS PRAKALBOS:

Gruodžio ir sausio mėn. Prof. K. Pakštas sakys eilę parkalby įvairiuose amerikiečių kluboose Arkansas, Louisiana, Texas valstybėse.

Vasario mėn. kalbės Chicagoje, Grand Rapids, Detroit, Rochester, New York, Newark, Philadelphia ir Baltimore.

Vasario pabaigoje ir kovo pirmoje pusėje lankys Connecticut ir Massachusetts valstybes.

Nuo kovo 15 d. numatomas didelis parkalby maršrutas išilgai Kanadą nuo Rytų į Vakarus, apimantis daugelį klubų ir organizacijų visuose didžiuose Kanados miestuose.

Liepos mėnuo ir pirmoji rugpjūčio pusė yra vėl angažuotos Kalifornijos Universiteto Los Angeles politinės geografijos paskaitoms vasariniam semestru.

Nuolatinis adresas: — Prof. K. Pakštas, 38 Tower St., Worcester, Mass.

Maskvoje Uždraudė Bezbožnikų Operą

(KSB) Maskvoje buvo numatyta pastatyti operą "Sokantieji dievai", tačiau cenzūra ją uždraudė. Cenzūra aiškina draudimą uždėjusi dėl muzikos trūkumų ir neaukštos turinio vertės. Kaip toliau praneša "Kipa", bezbožnikų organizacijos vadovybė daro pastangas, kad sprendimas būtų pakeistas.

Vilniečių Ir Pabėgėlių Reikalai

Kaunas, lapkričio 13 dieną — Lietuvoje sudarytos kelios vilniečių ir pabėgėlių reikalų organizacijos, kurių centrai yra Kaune. Vilniečiams remti sudarytas Vyriausias Vilniaus Kraštui Remti Komitetas; pabėgėliams bei internautais rūpinasi Raudonasis Kryžius, kuris turi žydams specialų komitetą.

Vilniaus miestas ir kraštas atgauti labai nuolatini, todėl tenka dalintis kukliais Lietuvos ištekliais. Ypač sunki našta pabėgėliams, kurių maitinimas pavojingai sumažins Lietuvos eksportą, todėl amerikiečių aukos labai laukiamos.

Kur Dabar Ta Žvakė?

Varšuvoje šv. Jono katedroje, aikštėje prieš karališkąją pilį, koplyčioje stikliniame namelyje buvo saugoma, kaip tautinė relikvija, viena žvakė. Kančinį Juozapą Kuncevičių paskelbiant šventuoju, tą žvakę dovanojo atvykusiems dvasiškiams šv. Tėvas Pijus IX, sakdamas: "Kai bus išvadota Varšuva ir giedosite Te Deum, tada uždekite šią žvakę". 50 metų ši žvakė turėjo atbūti Romoje. Atstaus Lenkijos valstybę, ji buvo atgabenta į Varšuvą, kur ją iškilių metu uždegė pats maršalas J. Pilsudskis.

Auksas Iš Meksikos Augalų

Meksika labai turtinga nafta, puikia augmenija ir visų rūšių metalų rūdėmis. Neseniai Meksikoje surastas guame augalas, kuris, kaip paaiškėjo, dar daugiau praturtins kraštą. Tyrinėjimo tikslas beklaidaudamas po krašto gelmes žinomas tyrinėtojas Douglasas atsistatydinti pastebėjus indėnus, išsistomis krūvomis deginančius kažkokius džiovintus augalus. Douglasas nesužinojęs to, kio augalų deginimo tikslu, juos cheminiai ištyrė savo laboratorijoje. Koks buvo nustebimas, kai paaiškėjo, kad augalo kamienas yra gana nemažas aukso procentas... Vėliau Douglasas darė naujus tyrimus ir surado, kad augalų augaluose esti dar didesnis procentas aukso dalelių. Augalą indėnai vadina guame. Ilgus amžius guame augalo auksininkas indėnų buvo griežčiausiai slėptas. Jo deginimą indėnai užmaskuodavo savo religinėmis apeigomis: esą, tai jų prosenelių šventas augalas, kurio dėmuo permaudaujami dievai... Guame augalo kai kuriose Meksikos vietose auga didžiausi plotai. Jau padaryti masiniai bandymai auksui išgauti, kurie visais atvejais davė teigiamų vaisių. Be to Meksikos ir artimųjų kraštų botanikai pradėjo daryti bandymus guame auginti kultūrose. Augalas geriausiai klesti kalnuotose vietose, kalnų atslaitėse. Čia jis išaugina storą liemenį ir šakas. Žemesnėse vietose guame auga aukštesnis bet plonas. Vidutinis augalo aukštis 1,50 m. Šis naujas aukso šaltinis tiek Meksikoje, tiek visur kitur sukėlė didelio dėmesio. "L.A."

Tiesos Žodis Apie Ispaniją

Sulietuvino UDARNIKAS

Ką tik išėjo iš spaudos labai įdomi 32 pusl. brošiūra "TIESOS ŽODIS APIE ISPANIJĄ". Šioje brošiūroje labai aiškiai paduoda Ispanijos civilio karo pradžios priežastis, karo eigą ir tt. Šią brošiūrą turėtų įsigyti kiekvienas, nes Ispanijos civilio karo klausimas yra aktualus - gyvas. Tuo klausimu visur ir visi diskutuoja. Knygutes kaina tik 10c. Imant nemažiau 50 egz. duodame 50% nuolaidos.

Užsakymus su money orderiu siųskite:

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Žinios Iš Lietuvos

KVC Konferencija Bus Kitais metais

Kaunas — Ryšium su ypatinga dabartine padėtimi šiais metais nusistatytą Kat. Veikimo Centro konferencijos nešaukti. Apskritai, kadangi įvairių kat. organizacijų konferencijų susidaro gausėnis skaičius, tai KVC konferencijos ateityje numatoma šaukti kas antri metai, kaip tas sutinka ir su įstatų nuostatais.

Kaunas — Susisiekimo ministeris nustatė, kad visi po Lietuvos vėliava karo apimtos zonos plaukiojantieji laivai, geresniam jų pažinimui, be įprastų savo ženklo privalo turėti dar sekančius ypatingus atžymėjimus: 1. Maždaug per laivo vidurį, ant jo abiejų šonų, išilgai laivo turi būti išdažyta kiek galima didesnė tautinė vėliava ir greta vėliavos, iš laivo priešakių užsės, didelėmis raidėmis užrašytas laivo pavadinimas, o iš užpakalio — "Lietuva". 2. Ant laivo denio, galimai geriausiai matomoje vietoje, turi būti ištiesta didelė tautinė vėliava. 3. Nakties metu, kiek leis aplinkybės, pirmajame ir antrajame punkte išvardintieji ypatingi atžymėjimai turi būti apšviesti.

Paštas iš Jungtinių Amerikos Valstybių ir Pietų Afrikos vėl reguliariai gaunamas Lietuvoje. Kai kurių laisvų kelių iš Pietų Afrikos truko net 33 dienas, tuo tarpu kai iš Australijos oro keliu atėjo per 14 dienų. Ryga, turėdama kasdieninį laivų susisiekimą su Skandinavija, pasidarė gyvas tarptautinis susisiekimo centras. Per čia dabar vyksta visi važiuojantieji į Ameriką, Afriką ir Australiją.

Biržai — Švietimo Ministerija leido Biržuose įsteigti naują amatų mokyklą su dailės, mūrininkų ir krosnininkų skyriais.

Kaunas — Patiriama, kad vokiečių Luftthanos bendrovė ketina artimiausiu laiku vėl atnaujinti oro susisiekimą ir oro pašto vežimą lėktuvais tarp Berlyno, Karaliaučiaus, Kauno ir Rygos. Karui prasidėjus visos oro susisiekimo linijos per Kauną buvo laikinai sustojusios.

Šventoji — Šventosios uosto dirbtuvės nuo spalio 2 d. pradėjo tiekti elektros šviesą Šventosios miesteliui ir uoste stovintiems laivams.

Ar Perduota Klaipėdą Laisvoji Zona?

Klaipėda — Klaipėdos uostui atitekus Vokietijai, jis tuoju buvo pradėtas perstatyti taip, kad atitektų jūrų karo uosto reikalingumams. Aiškiai buvo matyti, kad žadama įrengti jūrų laivyno bazę. Kadangi uostas tokio pobūdžio sąlygomis netiko, buvo pradėta jis gilinti ir buvo kalbama, kad tie darbai turi būti baigti iki spalio mėnesio. Tačiau šiomis dienomis visi tie darbai buvo nutraukti, nors nėra paskelbta to nutraukimo priežastys.

Lietuvai numatytoji laisvoji uosto zona, kuri yra paskirta prie muitinės, jau aptverta ir baigiama sutvarkyti taip, kaip numatyta susitarime tarp Lietuvos ir Vokietijos. Klaipėdą teigiama, kad laisvoji zona bus perduota Lietuvai spalio 15 d. Laisvoji zona tik šiomis dienomis perduota.

Lietuviškų kultūrinių draugijų Sendoros ir Auksuro knygynai, kurių palatpos savo laiku buvo vokiečių gestapo užantspauduotos ir inventorius patikrintas, dalis knygų atrinkta, iki šiai dienai nėra lietuviams sugrąžinti, tačiau vietos lietuvių veikėjai teigia, kad netrukus knygynus pasiseks atgauti. — Klaipėdos krašte pradėta šaukti kariuomenę.

nėn 1911 ir 1912 m. gimę vyrai, pirmoji eilėje tarnavusieji Lietuvos kariuomenėje. Klaipėdiškiai lietuviškai didžiuojasi, girdėdami iš vokiečių karininkų gražius atsiliepimus apie jų šeimos narius, tarnavusius Lietuvos kariuomenėje. Esą tai narsūs ir gerai apmokyti kariai, kurių jau ne vienas pasižymėjęs dabartinės kovos. — Be kitų žymesniųjų klaipėdiškių, pašauktas į vokiečių kariuomenę ir "Lietuvos Keleivio" buv. redaktorius Jurgis Tramišius ir tarnaujantis motociklo batalijone, taip pat mobilizuotas ir pasiūstas į lenkų frontą buvęs klaipėdiškis nacionalistų vadas dr. Ernest Neumanas, kurs esąs batarjos vadu ir dalyvavęs keliose kautynėse. — Paskelbta ir eilė jau karę žuvusių klaipėdiškių. — Šilutės apskrityje jau apgyvendinta 40 iš Vokietijos atgabentų kolonistų. Laukiama ir daugiau atgabenant. Visi jie yra pasižymėję nacionalistų partijos nariai.

Kaunas — Spalio 2 d. seimas priėmė du svarbius įstatymus, liečiančius didelį Lietuvos gyventojų skaičių. Pirmuoju įstatymu, pašaukta į kariuomenę vyrų šeimų nariams bus padidintos pašalpų normos. Būtent, ligi šiol vienas šeimos narys gaudavo 25 nuoš. pašauktojo pagrindinės algos, kurią šis gaudavo prieš stodamas į kariuomenę. Dabar bus mokama vienam šeimos nariui ne 25, bet 40 nuošimčių pašauktojo pagrindinės algos. Prie pašauktojo šeimos narių skaičiaus priskaitomi ir jo seneliai, jei tokius jis pirma išlaikydavo. — Antroju įstatymu nurašomas (išbraukiamas) skolas, kuriomis Lietuvos žemės priekariniais laikais buvo apskunkinti įvairiems Rusijos bankams ir kredito įstaigoms, kaip tai Bajorų Žemės Bankui, Valstiečių Žemės Bankui, Petrogrado Tūlos Bankui, Vilniaus Žemės Bankui, Žemaičių kredito draugijoms, — kartu su Rusijos bankais iš viso apie 50,2 milijonų rublių.

Kaunas — Čia lankėsi

Raudonojo Kryžiaus tarptautinės sąjungos generallinis sekretorius ir Raud. Kryžiaus tarptautinio komiteto atstovas Malcolm Davis, kurs susipažinęs su internautų lenkų pabėgėlių būkle, pareiškė pasiūlymą jiems teikiama pagalba ir žadėjo kreiptis į tarptautines ir Amerikos Raud. Kryžiaus organizacijas, kad šios palengvintų Lietuvai susidariusią našią dėl pabėgėlių išlaikymo ir maitinimo.

Lazdijai — Iš Seinų ir Suvalkų gaunamomis žiniomis, vokiečiai kai tik iš rusų perėmė šį kampą, tuoju paėmė vietos valdžią ir savo rankas, suėmė vietos komunistus ir atgabėnė lauko virtuves pradėjo išbadėjusiems gyventojams dalinti duonos ir šiltos sriubos. Šiaip naujieji šeiminkai laiką gana korektiškai.

Jau Bus Galima Pirkti Laivokortes Iki Kauno Ar Klaipėdos

Svedų Amerikos Linija praneša, kad nuo lapkričio 15 d. įsigalioja naujos laivokortės kainos laivų išplaukimams po sausio 1 d., 1940 m. Laivokortes bus galima pirkti nuo New Yorko iki Kauno ar Klaipėdos (Memel), arba priešingai. Iki šiol, dėl nepastovių aplinkybių, laivokortės buvo galima pirkti tik iki Gothenburgo ar Stockholmo, nuo ten keleivis pats pralėdavo apmokėti kelionę ir kitas susidariusias išlaidas, nes nebuvo galima žinoti, kiek kelionė kaštuos nuo ten iki Lietuvos. Dabar kelionimas pagerės nors tiek, kad keleivis išvykdamas jau galės žinoti, kiek jam kelionė atseis iki Lietuvos ir nereiks keisti savo pinigų į kiekvienos pervažiuojančios valstybės valiutą, ir išsiperkinti gėlų bilietus ir tt.

Interesuoti, kaineraščio ir tvarkraščio, prašomi kreiptis į autorizuotą lietuvių agentą ar bet kurią Svedų Amerikos Linijos raštinę, adresą pastebėsite š. A. L. skelbime.

Kaunas — Čia lankėsi

Turizmo Žinios.

Lietuvių Kalbos GRAMATIKA

SKIRIAMA AMERIKIEČIAMS

Parašė

Kun. Dr. Jonas Starkus

Marianopolio Kolegijos Profesorius

Seniai lauktoji lietuvių kalbos gramatika jau atspausa. Ši gramatika skiriama ypatingai lietuviams amerikiečiams. Nauja gramatika pasižymi savo taisyklumu, medžiagos pilnumu, aiškumu ir, kas svarbiausia, gražia tvarka. Viskas vadovėlyje taikinta mokslui einantiems padėti: vartota priegaidės ženklai, kad kirčiavimu ir balsių ilgumu būtų pažymėtas ištartinis. Žodžiu, tai tinkamiausias vadovėlis norintiems geriau pažinti lietuvių kalbą ypač tinkamas lietuvių parapijų mokykloms.

Knyga labai gražiai apdaryta. Kietais, patvariais viršeliais.

Kaina 1 doleris. (Siunčiant paštu \$1.15).

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 West Broadway

So. Boston, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 110 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES: PRENUMERATOS KAINA.
Domestic yearly \$4.00 Amerikoje metams \$4.00
Domestic once per week yearly \$2.00 Vieną kart savaitėje metams \$2.00
Foreign yearly \$5.00 Užsieny metams \$5.00
Foreign once per week yearly \$2.50 Užsieny 1 kart savaitėje metams \$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway,

South Boston, Mass

Telephone SOUTH Boston 2680.

Katalikų Spaudos Savaitė

Mūsų Vyskupija skelbia, kad atsidarė katalikiškų knygų bei spaudos savaitė. Reikia pripažinti, kad anglų katalikų spaudai daromi labai rūpestingi vajai. Kiekvienoj parapijoje sudaroma tam tikros komisijos, kurių uždavinys užrašinėti katalikų laikraščius. Pati Hierarchija bei Episkopatas prižiūri, kad vajai būtų našūs ir sekmingi. Ir iš tiesų, jie savo tikslą atsiekia. Šimtai egzempliorių Vyskupijos organo Piloto (Vadovo) yra siunčiami kiekvienam klebonui, kurs yra įpareigojamas gauti jiems skaitytojų, ar tai prenumeratos keliu, ar tai pardavinėjant prie bažnyčios durų. Tuo būdu katalikų spauda žymiai plinta ir sudaro sveiką reakciją prieš geltonąją spaudą, kurios pernelyg didelis plitimas neša rimto pavojaus katalikų jaunomenei.

Kodėl gi mums lietuviams nepasiekus anglų pavyzdį? Juk ir mes toli gražu nesame laisvi nuo bedvieškos spaudos įtakos. Dar tenka pripažinti, kad tuo atžvilgiu mes esame blogesnė padėtis. Tegu čia gimęs jaunimas ir neperdaugiasiai skaito mūsieškės bedvieškos spaudos, bet ateiviai iš Lietuvos negali atsispirti pagundai skaityti ir remti nekatalikų spaudą. Ir juo daugiau ją remiame, juo laisvamaniai ir bolševikai darosi atkaklesni ir drąsiau braunasi į katalikų šeimas ir organizacijas. Mes savo namuose, t. y. organizacijose ir šeimose jaučiamės užimami tik kampininkų vieta. Jie elgiasi kaip tinkami — kur terorizuoja, kur pašiepia ir, iš viso, laiko užuotus katalikus savo saujoj. Tokių sąlygų pakęsti negalime, o jas kaip tik sudaro mūsų apsilėidimas ir kažkoks įgimtas lakiejiškas pataikavimas kairiesiems, tarsi jau jie turi susikrovę mokslo sandėlius ir paties likimo skirti būti mūsų vadais. Metas jau katalikams išblaškyti tą vaikišką nuomonę ir imtis savistovės organizuotės. Vadų mums kasdien vis daugiau pribūna, ir vadų susipratusių, persiėmusių katalikiška ideologija.

Nereik čia įrodinėti, kad katalikiškos spaudos rėmimas neprivalo mums būti kokia tai savanoriška pramoga — ot, atėjus geram ūpiui, numesiu ir katalikų spaudai keletą atliekamų skatikų, tarsi šuneliui kelis duonos trupinius. Ne, tai stambi ir šventa mūsų pareiga, kaip kad lankymas Mišių, klausymas pamokslų, atlikimas Velykinės. Ne vienas Popiežius yra taip mus įpareigavęs. To nereikia pa miršti. K.

Daugiau Tautžudysčių

Visi dabar gyvai susidomėję pasikėsinimu ant Hitlerio gyvasties. "Tai kriminališkas darbas, paneigęs elementarius civilizacijos dėsnius" — byloja oficialinis vokiečių pranešimas. Visi su tuo sutinka. Teroristų pasikėsinimai, nežiūrint, kuriuo tikslu būtų daromi, visuomet yra smerktini. Tačiau reikia atsiminti, kad ne vien teroristiniai darbai individams taikomi yra smerktini. Tuo pačiu metu reikia matuoti ir teroristinius darbus taikomus tautoms. Anie yra žmogžudystės, šitie tautžudystės. Jei juos pasverus ant tos pačios svarstyklės, tai tautžudystė atsvers žmogžudystę su stambiau pertekliu. Gi tų tautžudysčių Hitleris jau keletą yra padaręs. Bet tiek to. Tegu Hitleris bus ir didelis tarptautinis nusidėjėlis, vis dėlto teroristai neturi teisės bausti jį mirtimi, ypač kad ta proga visai bereikalingai nukentėjo nekalti žmonės, o jis pats išliko gyvas ir sveikas. Tad aišku, kad teroristinis aktas, bet koku atveju yra ir barbariškas ir netikslus. Bet kas jį padarė? Šiuo momentu į tą klausimą nieks negali atsakyti, o spėliojimai faktų neatidengia, tik daugiau juos supainioja.

Karo fronte nedaug kas naujo. Prancūzai neįgriebia Siegfriedo linijos, vokiečiai nesikėsina laužti Maginot tvirtovių, nes karo ekspertams yra aišku, kad pralaužti tokią eilę moderniai pastatytų tvirtovių neįmanoma be pernelyg didelių aukų. Dėlto jau seniai kalbama, kad vokiečiai mėgins eiti į Prancūziją per Luxemburgą, Belgiją ar Šveicariją. Pastaruoju metu pradėta jau kalbėti ir apie Olandiją. Mat, Anglija daro vis griežtesnę blokadą. Vokiečių submarinos, tiesa, yra padariusios daug žalos britų laivynui, bet submarinų skaičius vis mažėja, dėlto, kad Anglija negailestingai jas gauda ir naikina. Tuo būdu vokiečiams gresia badas. Hitleris girtasi, kad Vokietija gali tęsti karą penkis metus ar net ilgiau, bet ta šneka tai tik britams gasdinti. Faktinai Anglijos blokada jau gerokai suspaudė Vokietijos gerklę. Tad Olandijos uostai būtų patys geriausi vokiečių submarinoms naudoti. Štai

Broliai, Tauta Mus Šaukia — Į Darbą!

Ir vėl sulaukėme laukų, kuomet mūsų tauta turi sumobilizuoti visas savo jėgas, kad pakelti ant jos užgulusią naštą, kad atsilaukyti nuo pavojų, kurie atsistojo prieš ją visu savo baisumu.

Nėra abejonės, kad Vilniaus krašto atgavimas sąmoningiems lietuviams suteikė malonaus džiaugsmo. Visi sunkumai, kurie tenka pakelti perėmus tą kraštą, priimami nesiskundžiant ir pasitikint, kad ilgainiui jie bus nugalėti.

Didžioji ir sunkiai pakeičiama našta — tai dešimtys tūkstančių į Vilnių subėgusių karo tremtinių: lenkų, žydų, gudų ir kitų. Jie į Lietuvos senąją sostinę susigrūdę nieko su savim neatnešdami. Jiems reikia parūpinti pastogę, juos apmaitinti ir maitinti. Krikščioniškoji artimo meilė įsako ne tik saviškius, bet kad ir savo priešus reikale sušelpiti. Pagaliau, jei to nedarysi, gali neigiamai atsiliepti į atgautojo krašto ir net į visos valstybės gyvenimą.

Čia išreikštai minčiai pavaižduoti jau turime gyvų pavyzdžių.

Jau keliais atvejais skaitėme spaudoj iš Vilniaus atėjusias žinias apie riaušes, apie maisto krautuvų užpuolimus, apie kivirčius tarp atskirų tautinių grupių. Taip pat su dideliu pasirūpinimu skaitėme laikraščiuose pranešimą, kad svetimos valstybės tankai Vilniaus gatvėmis demonstravo.

Lietuvos valstybė, taip dar neseniai netekusi Klai-

pėdos krašto ir savo videntelio uosto ir iš tos priežasties panešusi milžiniškus ekonominius nuostolius, siekiančius iki kelių dešimtų milijonų litų, turi sukaupti visas savo jėgas, sukrapstyti visas taupme-

nas, kad atstatyti sunaikintą Vilniaus kraštą ir, žinoma, pirmiausia, kad sušelpiti šimtus tūkstančių vargstančių gyventojų. Šiam tikslui Lietuvos Vyriausybė išleido 50,000,000 litų paskolą — Vilniaus Paskolą. Lietuvos Gyventojai paskutinius savo centus krapstys iš savo kišenių, kad tą reikalingą pinigų sumą sukelti.

Pastaruoju metu susisiekimas su Lietuva yra gerokai sutrukdytas. Mažai tebeįvyksta laisvų, laikraščiai irgi retai mus pasiekia. Bet ir be to mes galime žinoti, kad šiuo kritiku savo gyvenimo momentu ji šaukiasi visų savo dukrų ir sūnų pagalbos. Šaukiasi ji ir į mus, šio krašto lietuvius.

Berods, ir sakyti nereikia, kad būtume beširdžiai ir neverti lietuvių vardo, jei šiuo momentu į savo tautos balsą neatsilieptume, jei galėdami nestotume ir darbu ir auka į talką senajai Tėvynei.

Neužmirškime, kad jei dabar nesubursime savo jėgų ir centų į krūvą didžiajai tautos naštai pakelti, didžiosioms ir begalo komplikucijoms problemoms išsirti, Lietuvos nepriklausomybei susidarys didelių pavojų. Lietuvių tautos priešai tik to ir laukia, kad mes nebesirūpin-

tume Lietuvos reikalais, kad į viską tik ranka pamotume, kad suabejotume apie Lietuvos valstybės ateitį.

Jei kada nebuvo valia apsilieisti tautinėse pareigose ir tiesiog nuodėmė užsikrėsti beviltiškuo dvasia, tai dabar, kuomet reikalingos mūsų visų jėgos, darbas, aukos ir kuomet reikalinga ir priešams ir visam pasauliui parodyti mūsų vieningumą, mūsų neatlaidus stovėjimas už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą.

Malonu konstatuoti faktą, kad mūsų tarpe yra patriotų, kurie supranta didįjį reikalą ir deda Tėvynei aukūran savo sunkiai uždirbtus centus. Šiomis dienomis per Federaciją yra gautos aukos Vilniaus krašto biednuomenės šelpimui ir serošios sostinės atstatymui iš šių kolonijų:

Šv. Jurgio par., Brooklyn, N. Y. — \$50.00; Sv. Antano par., Fed. 12 sk. Cicerio, Ill. — \$43.21; Sv. Pamelės Gimimo par., Chicago, Ill. — \$30.00; Martynas Pond, Flushing, N. Y. \$1.00.

Ligsiol per Federaciją (paskelbtąjo vėjau metu) vilniečių šelpimui, įskaitant ir Federacijos tūkstantinę, įėjo \$1,388.93. Laukiama daugiau. Visose parapijose turėtų būti parinkta aukų šiam šventam tautos reikalui. Nedelskime. Skubėkime su gausia auka, su pagalba Vilniaus kraštui ir tuo pačiu Lietuvai!

Leonardas Šimutis, Federacijos Sekretorius,

Sovietų Sąjunga Kritiško Bičiulio Akimis

Lojalumas kitų užsimojimams ir energijai; sąmoningas savito galvojimo ir visuomeninio kūrybiškumo branginimas

"XX Amžius" rašo:

Nuo seno su Sovietais Lietuva gyvena geru uju; dabar pasidarėme ir kaimynai. Kad bičiulytė nebūtų sudrumsta, kad kaimynystė tik geras, pozityvus vaisius teduotų, abiejų šalių vyriausybės š. m. spalio 10 d. sutartyje išsitingai pasizadėjo gerbti viena kitos vidaus politiką, socialinę, ūkinę struktūrą.

O tos struktūros labai skirtingos. Skirtingos ne tik esmė, bet ir būdu: mūsieškės, pasakysiu, yra ramesnė, nusistojusi, atsargiai, pamažėle beevoliuciuojanti. Sovietų — revoliucinė, dinamiška, ekspansyvi. Bazė, kuria ji remiasi, skaičiuojama dešimtimis milijonų kvadratinų kilometrų ir šimtais milijonų gyventojų. Mūsų šalis prieš ją — tik šipulėlis. Užtat su įvertinimu mes priimame sutartyje įrašytą mūsų naujojo kaimyno ir sąjungininko pasižadėjimą leisti mums vi-

duje tvarkytis taip, kaip mes patys rasime reikalingą.

Didžiojo mūsų Rytų kaimyno revoliucinė dinamika ir pas mus gal kaipą žavėti. Tokių, beje, galėtų būti labai labai nedaug. Kiti, didžiuliai, pripažindami Sovietų Sąjungos vadovaujančių vyrų kartais tiesiog milžinišką energiją ir pagerbdami didžiulius užsimojimus, kritiško bičiulio akimis seka Rytuose nuo mūsų vykstantį politiskai — ūkiškai — socialinį eksperimentą, kuris savo apimtimi ir užsimojimu nėra turėjęs lygaus istorijoje.

Stebėdamas, kiekvienas iš išvadų gali pasidaryti. Tiems, kurie Sovietų eksperimentą seka kritišku žvilgsniu, irgi į galvą ateina ne viena naudinga suragėstija, mintis. Daugeliui kyla klausimas — kas pirmas apimtimi ir užsimojimu vertė tą eksperimentą pradėti? Kokios socialinės, ūkinės, politinės negerovės glūdėjo senojoje Rusijos

santvarkoje, jeigu prisimeikė tokio griežto ir radikalaus posūkio? Ar nebuvo galima atrasti anomis negerovės pataisyti kitų priemonių, kurios nebūtų buvusios tokios sukrečiančios?

Mat, kritiškas stebėtojas negali neatkreipti akies ir neįsistėmėti visų šito didžiulio bandymo peripetijų, nesėkmių, sukrėtimų. Jų Sovietų praktikoje yra buvę, ir patys Sovietai jų nėra nuslėpę. Tiesa, sisteminiai pavaizduoti visą Sovietų evoliuciją yra mokslininko — sociologo, ekonomisto... — dalykas; jo dalykas ir pateikti kritiską tos sistemos įvertinimą. Laikraštinkas šiuo atveju tariasi geriausiai padarysias paduodamas keletą kad ir gana palaidų kritikos žodžių, kuriuos yra tarę pačių Sovietų organai apie praktiškuosius savo sistemos trūkumus bei nepasiekimus.

Pramonės srityje Sovietų planai, kaip matyti iš jų pasisakymų, niekada nėra buvę realizuoti tokiu mastu ir tempu, kaip numatyta.

"Didžiosios spalio revoliucijos dvidešimtmečio išvakarėse... mes visiškai blaiviai konstatuojame, kaip prastai dirba Donba-

Kaip Torpedos Gramzdina Laivus

Kiekvienas dalykas turi savo istoriją. Net atskiri šoviniai yra didelį evoliucijos kelią nuėję. Štai, torpedos. Kokios jos dabar įmantrios. Jos turi tris dalis. Priesaky torpeda pripildyta labai stiprios sprogstamosios medžiagos. Torpedos vidus pripildytas iki 200 atmosferų slėgimo suspausto oro. Uodega yra pats komplikčiausias mechanizmas; jos gale yra du propeleriai.

sas (Doneco anglies kasyklos), kurios jau nuo seno sabotuoja valstybės planą angliai iškasti". (Pravda, 1937. X. 10).

Nepakankamas anglies pagaminimas stabdo visą sunkiąją pramonę; suskaidę ieškoti priežasčių, Sovietai atrado, jog taip yra dėlto, kad "darbininkai, partijos ir Ordžonikidzės išauklėti, palieka savo vietas ir, vietoj buvę avangarde, traukiasi į užpakalį. Kad Doneco kasyklose anglies produkcija vis mažėja, pripažįsta patys stachanovinkai". (Pravda, VIII. 25). Tą patį pripažįsta ir laikraštis "Za industrializaciją"; stachanovinkas N. Izotovas pripažįsta, jog 1937 m. per 8 mėnesius Doneco kasyklose įvykė apie 3,000 sunkių avarių, gi "Izvestijos" 1937 m. rugsėjo 17 d. pripažįsta, jog "šiais metais nė viena lengvosios pramonės šaka ne-realizavo plano; gaminių kokybė dar pablogėjo. Nedavė rezultatų nė stachanivninkų darbas".

"Za industrializaciją" 1937 m. spalio 27 d., aiškindamas produkcijos sumenkėjimą, konstatuoja, jog "blogos darbininkų gyvenimo ir darbo sąlygos ne tik negerėja, bet dargi prastėja".

Mums įdomiau šį-tą išgirsti apie žemės ūkio padėtį. Žinome, kaip dramatiškai buvo prarastas kolchozų sistemos įvedimas. Šitas žygis savo apimtimi tikrai stebinamai milžiniškas, nes sukolchozinius privačius ūkius buvo pailiasta 25 milijonai šeimų; ūkininkas paverstas darbininku, jam pritaikyta fabriko bei kareivių drausmė.

Kaip tatau atsiliepi praktiskai, pavaizduoja "Pravdos" straipsnis 1937. X. 9: "Apie darbo organizaciją ir tinkamą mašinų veikimą kolchozuose sunku ir kalbėti.

Visoje Sovietų Sąjungoje spalio 1 d. rudens darbų planas tebuvo įvykdytas tik 22 procentais.

Tai kur kas mažiau kaip praeitais metais tuo pačiu laiku. Ukrainoje apdirbta vienu milijonu ha mažiau, Gudijoje — 450,000 ha mažiau, Voronežo ir Kuibysėvo apygardose — 1,250,000 ha, Orenburgo — 500,000 ha mažiau ir tt".

Sovietai nevengia pateikti faktų; jų galima rasti veik kiekviename minėtųjų ir kitų Sovietų laikraščių numeryje. Tie faktai prisideda prie duomenų, kuriuos renka objektyvus Sovietų stebėtojas, kad galėtų pasidaryti naudingų išvadų.

Vienas iš jų nustato tikslią torpedos kryptį, o antrasis reguliuoja gilumą. Viena torpeda kaštuoja daugiau kaip dešimt tūkstančių litų.

Torpedos, kurių yra įvairaus didumo, yra pagrindinis povandeninis ginklas. Moderniškas povandeninis laivas turi 6—12 torpedų. Prietaisai torpedom leisti įtaisyti laivo galuose, bet yra ir tokių, kur torpedą galima paleisti ir iš šono.

Kai laivas plaukia į žygį, jo aparatai jau pilni torpedų. Kiekvienam aparatui jis pasiima dar po vieną povandeninę pabaisą. Didesnis laivas pasiima iki 200 to benzino atsargos. Jų veikimo radijus gali būti labai platus, daugiau kaip tūkstantis jūros mylių.

Pamatęs "auką", povandeninis laivas stengiasi priplaukti per 300 — 1000 m. Tuomet paruošiamas aparatas, apskaičiuojamas atstumas, gilumas ir šaunama. Torpeda gali eiti tiesiai, bet gali ir tam tikrą lanką padaryti. Yra buvę atsitikimų, kur torpeda sprogo už 7 km, bet tuomet sprogimas gali ir jo kiti rezultatų neduoti.

Karo laivai yra apsaugoti nuo torpedų. Jų dugne yra kelios eilės. Torpeda gali pramušti vieną sieną, bet likusioji dalis gali likti sveika. Toks pramušimas dugnu laivas gali būti išmuštas iš rikiuotės, bet nenuskęs. Prekybos laivas gali išgelbėti tikrai jų greitumas. Tuomet, jeigu tik laiku pastebi, gali besisukdamas pabėgti.

Prieš povandeninius laivus jūroje išmėtomos bombos. Jų mechanizmas gali būti nereguluoti, kad bombos sprogtų tam tikram gilume. Sprogimas yra toks stiprus, kad bomba gali ir nepataikyti ir tai laivas bus apgadintas.

Povandeninius laivams pavojingi yra ir lėktuvai. Pvz., Viduržemio jūroje vanduo yra labai skaidrus. Iš anksto nesunku sekti povandeninio laivo judėjimą. Kiek blogiau yra Baltijos jūroje, kur vanduo drumzlinas.

Povandeniniams laivams medžioti aparatai yra tokie jautrūs, kad jie laivą pajunta už penkių km, nors šis ir ramiai sau vandenį tūno.

Palyginti, povandeniniai laivai yra neįjautrūs; daug jautresni yra modernieji torpedomos leisti laivai. Jie labai greitai puola prieš laivus, paleidžia torpedas ir tuojau dingsta. Žinoma, užtenka ir tokiame laivui vienos vienintelės torpedos, bet pataikyti nėra lengva.

Nors technika yra labai toli į priekį pažėngusi, vis dėlto iš laivo negalima matyti toliau kaip dešimtys metrų. Vadinasi, pats povandeninis laivas labai lengvai gali užklupti ant minos arba ant specialių užtvarų. Tokiais atvejais, žinoma, jis gauna galą. Nors apskritai povandeniniai laivai dar gali manevruoti ir jų veikimo galios negalima permažai vertinti. "R." "XX"

Keturi Pirmieji Kovo Mėnesio Pranciškonų Šventieji

Kovo Mėn. Pirmasis Penktadienis Šv. Kryžiaus Kelių Paslapčių Šventė

Krikščioniškoji tradicija mums aiškiai pasako, kad Šv. P. Marija, V. Jėzus Kristaus Motina, ir visi šventieji apaštalai, Jėzaus Kristaus mokiniai, labai mylėjo lankyti tas visas vietas, kuriomis mūsų išganymo, Dievotoji Palestina, o vėliau ir kitos įvairios krikščioniškosios šalys, kur tik apaštalai Jėzaus Kristaus Evangelijos mokslą skelbė, — pradėjo ruošti organizuotas keliones, lankyti tas šventąsias vietas, brangiausias V. Jėzaus krauju aplaistytas. Tos kelionės buvo skelbiamos ir atlikti raginamos kelių paeiliui Popiežių, ir apdovanotos dideliais atlais, visutiniais ir daliniais. Pasibaigus Kryžiaus Karams ir Saracėnams, o vėliau Turkams, mahometams, galutinai užvaldžius šventąją Žemę, šventieji Kryžiaus keliai buvo įsteigti visose katalikų bažnyčiose, ir nuo to laiko visur prasidėjo jų, tarsi, tikrųjų kryžiaus kelių Palestinoje lankymas. Mažesnieji broliai Pranciškonai patys pirmieji šv. kryžiaus kelių bažnyčiose įsteigę, lankymą pradėjo katalikų žmonių tarpe propaguoti. Šv. Leonardas Portmaurisietis ypatingai pasižymėjo šv. Kryžiaus kelių, bažnyčiose įsteigę, lankymo pamaldumui, ir tą savo pamaldumą jis plėtė visur į šalis taip plačiai ir toli, kaip tik buvo galima. Pirmosios privilegijos įsisteigę šv. kryžiaus kelių bažnyčiose ir juos lankyti pirmiausia Popiežių buvo suteikiamos vien tik kardinolams. Paskiau tos privilegijos, suteikta ir Pranciškonų Ordinui. Šv. Kryžiaus kelių lankymą įvairūs Popiežiai labai išpopuliarizavo tikinčiųjų žmonių tarpe, ir praturtino dideliais atlais. Dar vėliau Pranciškonų Ordino vienuoliams kunigams Popiežiaus suteikta leidimas pasivesti šv. kryžiaus kelių (Stacijų) kryžius, kuriuos turint, galima ir namuose šv. kryžiaus kelių apvaikščioti ir įsigyti tuos pačius atlais, kaip ir bažnyčioje apvaikščiokiant. Po šv. Mišių, šv. kryžiaus kelių lankymas (apvaikščiokimas) yra pirmutinė malda, kuria sieloms, skaistykloje esančioms, daugiausia galima padėti. Popiežius Pijus X, suteikė Serafiškajam šv. Pranciškaus Ordino kunigams privilegiją taipogi laikyti speciales toje šventėje (šv. kryžiaus kelių) šv. Mišias, lotyniškai pavadintas "Via Crucis".

taus gimimo. Ji buvo dar visai jaunutė, kai jos tėveliai ją paskyrė Boleslovui, Silezijos kunigaikščiui; tačiau pastarasis tuo tarpu mirė, — ir šv. Agnietė savo nekaltybę visiškai paaugo V. Dievui. Friderikas II, Vokietijos Imperatorius, ir keli kiti paeiliui valdovai, karaliai, jai piroši už vyrus. Šventoji visus tuos garbingus didikų pasiūlymus griežtai atmetė. Pragoje ji įsteigė Vargšų Seselių Klaričių Ordino Vienuolyną, įkūrė ir jį pati greitai įstojo ir kurio ji pati netrukus buvo abate. Visos seselės jos globamos ir jos šventą elgesį dvasiniame savo gyvenime sekdamos, labai mylėjo neturtą, nusizėminimą, savęs maritimą ir savo nekaltybę. Ji mirė šventa mirtimi, sulaukusi gilių senatvės, 80 m. amžiaus.

KOVO MĖN. 5 D. —

Sventasis Jonas - Juozapas nuo Kryžiaus, I šv. Pranciškaus Ordino išpažnyėjas.

Šv. Jonas - Juozapas nuo kryžiaus, gimė iš garbingų tėvų, Ischia mieste, Neapolio karalijoje (dabartinės Italijos kunigaikštija), 15 d. rugpiučio, 1654 m. Nuo pat ankstyviausios jo kūdikystės, jam pradėjo reikštis nuostabaus šventumo žymės. Sulaukęs 17 metų savo amžiaus, jis priėmė Pranciškonų Ordiną ir gavo sau pastogę šv. Petro Alkantariečio įsteigta vienuolyne. Pakliuvęs vienuolynan, jis pradėjo ypatingai praktikuoti atgailą, nuošalumą ir kitas panašias dorybes. Jis buvo taipogi didelis ir kontempliacijų (karštų, nuoširdžių dvasinių apmąstinių) mylėtojas. Jis tankiai broliams sakėdavo: "Jeigu visiškai nebūtų nė dangaus nė pragaro, tai aš visvien nebenuostoičiau karštai V. Dievą mylėjęs, dėl Jo neapsakomo gerumo ir mums parodytos meilės". Padarius jam vienuoliškus apžadus ir gavus kunigo šventimus, jis buvo pasiūstas Ispanijon, steigti ten naujus Pranciškonų Ordino vienuolynus. Pabaigus jam tą darbą, jis buvo paskirtas naujokų mokytoju, o vėliau ir šv. Petro provincijos tėvu provincijolu. Labai atgailodamas ir savę marindamasis ir vargindamasis, jis visuomet ant savo kūno, nešiojo aštrią ašutinę. Ant krūtinės jis nešiojo kryžių, pilną aštrių dyglių, o liemenį visuomet laikydavo suveržtą su geležiniu grandiniu. Kasdien jis save plakdavo iki kraujo. Nuostabios V. Dievo galingumo manifestacijos, dažnai jame pasireikšdavo: tai buvo įvairios rūšies ekstazės, visijos (dvasiniai regėjimai), pranašystės dovanos, malonė ligonius gydyti, o kartais net ir iš numirusių prikelti galia. Vieną dieną, jis kaž kaip paslaptingai vienuolyne prazuvo. Broliai vienuoliai rūpestingai išieškojo visą vienuolyną,

ir niekur jo nebegalėjo rasti. Pagaliau šv. Jonas Juozapas atrastas vienuolyno bažnyčioje; tačiau jis buvo taip aukštai viršum iškeltas, kad jo galva, siekė pačias bažnyčios lubas. Sventasis mirė kontempliacijoje, matydamas Šv. P. Mariją, kurią jis labiausiai mylėjo ir garbino, 1734 m., sulaukęs gilių senatvės, 80 m. amžiaus.

KOVO MĖN. 6 D. —
Sventoji Coletta, II šv. Pranciškaus Ordino Mergelė.
Šv. Coletta Mergelė, gi-

mė Corbie mieste, Prancūzijoje, 1380 m. kuomet ji tebuvo dar tik kūdikis, joje aiškiai gimdytojų buvo pastebėta didelis gailingumo jausmas pavargėliams, neturto troškimas ir kūniškas savęs marinimas. Ji buvo V. Dievo Apvaizdos šion žemėn siųsta daugiausia tam, kad reformuotų šv. Kleros įsteigtą Seselės Ordiną, kuris laike XIV šimtmečio, buvo žymiai nustojęs pirmiškio savo žydėjimo. Opozicija, kurią šventoji toje savo misijoje susilaukė, begalo didelis ir sunkus darbas, kurį ji ant savo pečių paėmė nešti, vidujinės jos dvasios kovos ir rūpesčiai, kuriuos ji patyrė ir turėjo perleisti, tame didžiajame Ordino refor-

macijos darbe, tai buvo nieku būdu nebesutaikomi ir nebegalimi apsaityti sunkumų dalykai! Ji visur ir visuomet vaikščiodavo basa, nedėvėdama sandalių, ir nešiojo iš visų pusių didžiausiai sulopytą savo abitą. Ji apie nieką daugiau nebekalbėdavo, kad vien neturtą ir įvairius kryželius — kentėjimus. — "Ko aš labiausia bijausi? O gi tai to, kad nepraleisčiau visą ištisą dieną, visiškai be jokių kentėjimų" — dažnai šventoji Seselėms taip sakėdavo. Jos dvasiniuose santykiuose su popiežiumi, kardinolais, prelatais, valdovais ir pagaliau jos laikų šventaisiais, iš visų ji įsigijo didžiausią savimi pasitikėjimą, visų širdysna, ji sugebėjo įdiegti didžiau-

sią V. Dievo meilę, ir visa, kas tik šventumu dvelkia, kuodidžiausią pagarbą. Kaip Motina Viršininkė ir savo rūšies apaštala, ji buvo nenuilstama tame darbe darbininkė; ji kiekvieną realų dalyką, visuomet kuodidžiausiai pramatydavo. Ji turėjo tikrą kentėtojų kantrybę, ir buvo labai nuostabi savo darbuose, ir net stebuklų daryme. Jos gyvenimo stebėtojai ir rašytojai pasakoja, kad virš 100 mažų kūdikėlių, kurie mirė be šv. Krikšto Sakramento, per jos maldas, vėl buvo sugrąžinti gyvenimui, kad apturėtų šv. Krikšto Sakramentą. Kartą didelės žmonių minios akyvaizdoje šventoji prikėlė iš numirusių vieną mirusiąją Poligny Vienuolyne seselę

Nuostabiasias šios šventos reformatorės gyvenime yra tas dalykas, kad neveizint taip aktingo jos gyvenimo, šventoji niekuomet nebenuostojė darysi privatinės savo rekollekcijas, ir praktikavusi paslėptą dvasinį šventumą ir kuodidžiausią kantrybę, ir kitas įvairias panašias paslėptas dorybes. Ji įsteigė 17 naujų šv. Kleros Ordino seselės vienuolynų ir atreformavo daugelį kitų, jau seniau įsteigtų. Po 40 metų, nepertraukiamų jos kentėjimų ir nupelnęto didžiausio dorybių skaičiaus, — 6 d. kovo, 1447 m., jos siela nukeliavo pas Viešpatį, atsiimti už milžiniškus savo darbus, amžinąjį, nevysstantį savo garbės vainiką! J. Butkevičius.

Just Arrived—Another Shipment of 1940 PHILCO

Anniversary Specials!

PHILCO 195XX A radio you'll be proud to own! Built-in Super Aerial System, with Twin-Loop Aerial and triple-power Television Tube, brings you both American and foreign reception with purer tone, even in noisy locations. Just plug in anywhere and play! Electric Push-Button Tuning, Inclined Sounding Board, Cathedral Speaker. Exquisite Walnut cabinet. See this big-value 1940 Philco Anniversary Special now! **\$100**

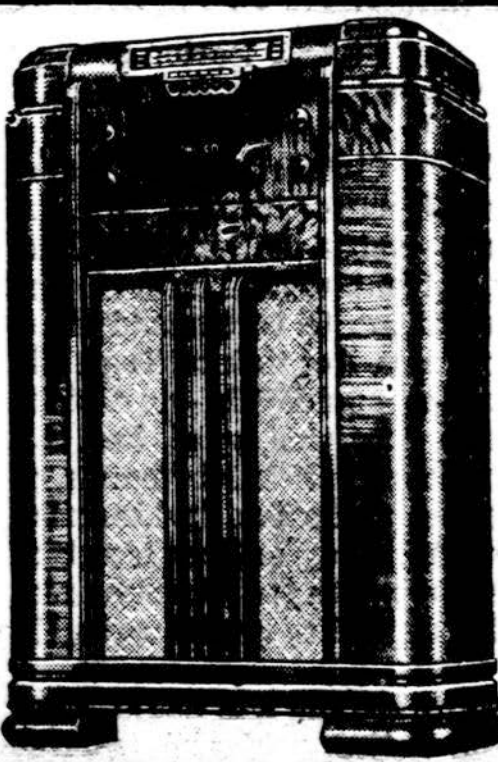

PHILCO 125C
\$27⁵⁰

A table model masterpiece! Carry it from room to room... plug in anywhere. Built-in Super Aerial System, 6 super-efficient Loktal Tubes, AC-DC operation. Electric Push-Button Tuning, including Television Button. Handsome Walnut cabinet.

PHILCO 165K
\$59⁹⁵

Latest Anniversary Special! Has Built-in Super Aerial System with Twin-Loop Aerial and triple-power Television Tube for clear, powerful reception of both American and foreign programs. Electric Push-Button Tuning, Cathedral Speaker. Stately Walnut cabinet. Sensational value!

Other Models \$99⁵⁰ up
Auto Radios \$19⁹⁵ up

Every 1940 Philco Is Built to Receive TELEVISION SOUND... the Wireless Way!

TERMS AS LOW AS \$1 A WEEK
Extra-Liberal Allowance for Your Old Radio

Union Electrical Supply Co. Inc.
92 High Street Boston, Mass.
Samuel Kaufman, Prezidentas ir Kasininkas
Telefonas LIBerty 2337

KOVO MĖN. 2 D.

Palaimintoji Agnietė Pragiētė, II šv. Pranciškaus Ordino Mergelė

Palaimintoji Agnietė Pragiētė, duktė Premislaus Bohemijos karaliaus, gimė Pragoje (dabartinės Čekoslovakijos sostinė), 1200 m., po Kris-

Kā tik gavome iš Lietu-
vos Gyvojo Rožančiaus Pa-
slapčių lapelius. Kiekviena
tinkamai ir gražiai įlius-
truota — atvaizduota pa-
veikslais. Kaina tik 25c.

Rytinių Valstybių Žinios

BROOKLYN, N. Y.

PADEKA

Šiuomi reiškiu širdingiausiai padėką visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie mano mylimos dukrėlės Onutės patarnavimų, ją lankančių ligoninėje, bei laidojant. Ypač dvasiškams, kurie dažnai ją lankydavo ir teikė paguodos bei suraminimo jos sunkioje ligoje ir apirūpinimą dvasiniais reikalais. Ačiū ir sesutėms už nuolatinių jos lankymą. Dėkinga visiems, kurie davė jos gyvybės palaikimui savo kraujo, kuris buvo duodamas net 9 kartus. Taip pat ačiū už gėles, jas sergant, nes visuomet prie jos lovos, kaip darželis atrodė, ką ji pati labai mylėjo ir įvertino. Trūksta dėkingumo žodžių išreikšti už dvasinius buketus — šventas mišias, kurių buvo net 70, ir kurių tarpe 9 buvo užprašytos kunigų. Ačiū už daugybę paaukotų gėlių vainikų, kurių buvo kelios dešimtys ir kurie gaubė Onutės karstą.

Ačiū už suraminimo tartą paguodos žodį, kuris stiprino mane ir kitus namiškius sunkioje mums valandoje. Ačiū Apreiškimo parapijos choro grupei ir jo vedėjui p. Jankui už gražų pagiedojimą namuose. Taipgi ačiū jaunimo organizacijoms: chorui, sodaliatėms ir C. Y. A., kurių nariai taip skaitlingai lankė velionę. Ačiū amžino rožančiaus draugijai, kuri pasitiko savo narę su vėliava ir žvakėmis bažnyčioje. Ačiū brangioms Sesutėms Domininkonėms ir Pranciškiečiams už lankymą velionės, maldas ir suraminimą. Ačiū gerbi. kleb. kun. Pakalniui, už parodytą didelį širdingumą.

Ačiū muzikams: mano žentui Brundzai, Jankui, Zilevičiui, Visminui, solistui Hofmanui, bei choro nariams, kurie taip įspūdingai giedojo laike pamaldų. Ačiū "Darbininko" Redakcijai už pareikštą per laikraštį

užuojautą. Ačiū visiems, kurie taip skaitlingai palydėjo a. a. Onutę į amžino atilsio vietą — į kapus.

Ačiū šeiminiškėms: Kraujalienei, Krašauskienei, Ambrazevičienei, Butkienei ir Bartuškienei, kurios taip rūpestingai ir skaniai paruošė užkandžius, sugrįžusiems nuo kapų palydovams.

Reiškiu padėką radijo vedėjams: pp. Valaičiui ir Ginkui, kurių proga, apie a. a. Onutės mirtį, ūmai pranešė visam Brooklynui. Ačiū laidojimo direktoriui p. Garšvai už gražų laidojimo patvarkymą ir mandagų patarnavimą.

Nėra galimybės išvardinti visų, kurie taip daug širdingumo parodė mano šeimai.

Savo ir šeimos vardu dar kartą tariau — ačiū visiems.

Marijona Vensevičienė.

NEW HAVEN, CONN.

Moterų Sąjungos 33 kuopa rengia puikų vakarą, kuris įvyks paskutinį sekmadienį prieš adventą, tai yra lapkričio 26 d., bus suvaidinta juokinga trijų veiksmų komedija "Mirta Cimbiraitė", taipgi bus dainų ir kitokių pamarginimų, programai užsibaigus įvyks šokiai, kuriems gros geras orkestras.

Trečiądienį teko nueiti į veikalo repeticijas, ir pastebėjau, kad visi energingai mokinas. Turiu pasakyti, kad veikalas yra labai juokingas. Patartina rasti su vėliava ir žvakėmis bažnyčioje. Ačiū brangioms Sesutėms Domininkonėms ir Pranciškiečiams už lankymą velionės, maldas ir suraminimą. Ačiū gerbi. kleb. kun. Pakalniui, už parodytą didelį širdingumą.

Zinios apie Vilniaus atgavimą ir Lietuvos kariuomenės garbinimą į Vilnių pasiekė mūsų kolonijos lietuvius. Visi sutiko, ką džiaugsmingai ir didžiuojasi, kad Lietuvos valdžia rūpestingai pasidarbavo Vilniaus klausimu. Tiesa Vilnius mūsų tautos

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

GREENFIELD, MASS.

S. S. V. J. D.-ja, įvykusiam susirinkime, lapkričio 5 d. Vilniaus nukentėjusių lietuvių pagalbos reikalui, Jono Jasionio įnešimu, nutarta surengti bendrą visų draugijų balių, kurio pelną paskirti Vilniaus nukentėjusiems lietuviams ir Ginklų Fondui. Parengimui rengti išrinktas komitetas, į kurį įėjo Albertas Tamulis, Ipolitas Grigaravičius ir Kostantinas Dėdinas, kurie susitarę su kitomis draugijomis pradės savo darbą.

Širdis ir sostinė yra atvaduota, ir jau ant Gedimino kalno vėl po 19 metų plevėsuoja lietuvių trispalvė vėliava. Už tą visą prisiejo Lietuvai brangia kaina užmokėti, nes kada Rusai padarė sutartį su Lietuva jie plėšė visas brangenybes iš bažnyčių, dirbtuvių ir kitų kultūrinių įstaigų, taigi Lietuvos kariuomenei teko rasti daug suvargusių žmonių, pabėgėlių iš Lenkijos ir kitų kraštų, kuriems yra reikalingas maistas, drabužiai, pastogė ir medicinos pagalba. Jau Lietuvos valdžia tam reikalui paskyrė tam tikrą sumą pinigų, bet, deja, Lietuvos Valdžios našta sunki šiam kritiškam momentui, nes vis reikia būti sągryboj. Taigi mūsų kaipp gerų tėvynainių priedermė yra ištiesti pagalbos ranką broliams Vilniečiams. New Haven'o lietuvių labai gražiai dirbo Vilniaus Vadavimo darbe ir yra surinkę skaitlingą sumą pinigų, dėl savo brolių praieityje. Taigi dabar, Lietuvai Vilnių atgavus, taipgi neturėtume atsilikti šiame darbe, nes ten labai yra pagalba reikalinga.

Būtų labai malonu, kad visų lietuviškų draugijų bei kuopų atstovai be skirtumo susirinktų trumpoj ateityje pasikalbėti Vilniaus reikalui.

S. S. V. J. D.-jos balius įvyks lapkričio mėn. 25 d., šeštadienį 7:30 val. Bus kalakuto laimėjimas: visi nariai ir jų ponios kviečiami dalyvauti. Įėjimas nemokamas. Pasistenkite visi dalyvauti ir smagiai praleisti laiką. Balius įvyks Knights of Columbus žemutinėje salėje.

Lietuvai atgavus Vilnių, buvo išsiųsti sveikinimai Lietuvos vyriausybei už jų pastangas ir laimėjimus mūsų sostinės Vilniaus. Sveikinimas pasiųstas visai greenfieldiečių vardu.

A. Dėdinas.

WORCESTER, MASS.

GRAŽUS BANKIETAS

Moterų Sąjungos Jubiliejinio Seimo Rengimo Komisija, sekmingai užbaigus savo darbą, surengus gražias ir iškilmingas Seimui priimtuves, nenuleido rankų, bet kiekviena komisija uoliai dirbo, kad kuo greičiau suvedus savo sąskaitas ir išdavus užbaigto darbo apyskaitą bendrame Seimo Rengimo Komisijos susirinkime. Pasirodė, kad visoms vieningai dirbančioms, ne tik visos bilos apmokėtos, bet liko ir gražaus pelno — \$177.00.

Dalyką trumpai apkalbėjus, nutarta paskirti dalį pinigų įvairiems reikalams, (apie kuriuos bus vėliau pranešta) ir dalį paskirti iškilimui bankieto visoms Komisijos darbininkėms.

Bankietas įvyko vienoj iš puošniausių Worcesterio valgyklų, tai Putnam & Thurston's. Prie gardžių užkandžių ir linksmų atsiminimų iš neseniai praėjusio Seimo, užsiminta ir apie rimtesnius reikalus ir nustatyta gairės tolimesniam veikimui.

Mūsų garbės svečiai Šv. Kazimiero parapijos vargonininkas p. Juozas Zemaitis, p. Jonas Čižauskas Aušros Vartų parapi-

jos vargonininkas ir mokytojas p. Kastantas Pauliukonis, savo maičiui vadovaujant, visos dainos dainavo įvairias, visų mėgtas lietuviškas dainas. Nuo kiekvieno dainuotojo išėjo dainų dainų lietuviškų mįslių. Tie spėjimai p. V. Liutkienė iššaukė komisijų pirmininkes tarti kėlis žodžius, paskui nuosirdžiai padėkoti programų rinkimo komitetai ir jos pirm., p. Onai Sidabrienėi, kuri uoliai pasidarbavimu surinkta tiek garsinimų, kad atliko ir gražaus pelno.

Kalboms pasibaigus, p. J. Zevisas išlaidas atėmus, liko pelno apie 115 dolerių. Draugijos nuotardžiose kalbose pareiškė, lyvės dainavo įvairias, visų mėgtas lietuviškas dainas. Nuo kiekvieno dainuotojo išėjo dainų dainų lietuviškų mįslių. Tie spėjimai p. V. Liutkienė iššaukė komisijų pirmininkes tarti kėlis žodžius, paskui nuosirdžiai padėkoti programų rinkimo komitetai ir jos pirm., p. Onai Sidabrienėi, kuri uoliai pasidarbavimu surinkta tiek garsinimų, kad atliko ir gražaus pelno.

Daugiausiai atspėjusioms mįslių buvo suteiktos dovanėlės. Taip greitai prabėgo laikas malonioj draugystėj, kad ir nepasijutom, kad jau buvo laikas namo skirstytis. *Geros Duktės*

NETURTE MOTERIS GYVEN-DAMA, MIRDAMA PALIKO \$120,000

Visai vargingai gyveno sena 86 metų, amžiaus moteris, Julia Preuss, 414 Morris St., pietinėje miesto dalyje. Kas tik ją matė, jai pagelbėjo ir jos namuose, buvo skaitoma "poor Woman".

Jai mirus, surado jos prastoj lušnelėj, paslėpta po visą namą, bent keliose vietose, \$102,000 ir real estate, \$18,000, visas turtas siekė 120,000 dolerių. Kokių žmonių randasi ir šiais laikais, kėnia vargą, skurdą, o turtas rūdija ir po mirties kitam tenka, nes nesako, kad būtų rastas koks dokumentas, kam lieka tas turtas. Nemažai ir mūšiškių taip daroma. O tai vis skūpumas, kas privaro ir... Tai nelengva buvo skirtis, palikti. O, palieka...

K. Dryža.

IZAIJAS SAKO:

Ir pranašas paklydo per stiprius gėrimus: jis išlydo iš savo kelio; jis klaidžiojo įsivaizdavime ir atsidūrė teisime.

Pennsylvanijos Žinios

PHILADELPHIA, PA.

MASKARADŲ BALIAUS PASISEKIMAS VISUS PATENKINO

Spalio - October 29 d. 1933 m. Sv. Vardo Draugijos įvyko metinis Maskaradų balius, Sv. Kazimiero parapijos salėje 331 Earp St.

Baliaus komisijai teko visapusiškai per dvi savaites pasvesti laiko dėl prisiruošimo, kad viskas būtų tinkamai sutvarkyta.

Ačiū geriems darbininkams, kurie veltui dirbo, jiems yra garbė. Visiems žinoma, kad sunkiausias darbas yra tiems, kurie dirbo per porą savaičių, kol viską parūpino, kad balius tinka- mai pavyktų.

Visi matėme, kad Maskaradų balius buvo pasekmingas, baliaus dalyvių buvo pilna salė, kaip jaunuomenės, taip ir senesniųjų, kurie savo atsilankymu parėmė Draugijos reikalus. Philadelphiaus lietuvių yra išsimėtę, išsisklaidę, tad reikia daug laiko, kad padarius tinkamą parengimą. Ačiū baliaus rengimo komisijai ir rengėjams, kurie nesigailėjo laiko ir finansų. Jie per keletą vakarų atlikę žymių geros valios biznierių, prašyti ir nesidrovėjo (nors prisieina akis kaityti) baliui paramos — dovanų. Štai, Maskarado baliaus getadarai — rėmėjai, kurie duosniai aukavo: Jurgis Kazamis-

Reikia pažymėti, kad jaunuomenė baliuje tikrai mandagiai apsiėjo, nors buvo prisikimę visi kampai, bet visų buvo linksmas apsiėjimas, ir pagirtina, kad šalinamos negražios kalbos ir kitokie nemandagumai. Jaunuomenei garbė už mandagumą ir gražų elgimąsi.

Draugijai, kiek teko nugirsti,

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS SVC

Pirminkė — Eva Markienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298. Vice-Pirm. — F. Zaleckienė, 564 E. Broadway, So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Pin. Rašt. — Marijona Markoniūtė, 4115 Washington St., Rosindale Tel. Parkway 0558-W. Ždininkė — Ona Staniliūtė, 105 West 6th St., So. Boston, Mass. Varkdarė — Ona Mizgirdienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston. Kasos GL — Marijona Aukštikalnienė, 111 H St., So. Boston, Mass. Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarinką mėnesio, 7:30 val. vakare po bažnytinę svetainę. /Isais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

SV. JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBE

Pirminkas Juozas Svagždyvas, 601 6th St., So. Boston, Mass. Vice-Pirm. Albinas P. Neviera, 16 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. Jonas Gineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass. Pin. Rašt. Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass. Varkdarė, Jonas Zalkis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass. Izdininkas, Andrius Zaleckas, 702 Fifth St., So. Boston, Mass. Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį, kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

LIETUVOS VYČIŲ 20-to SEIMO RENGIMO KOMISIJA, 1932 m. — Iš kairės į dešinę sėdi: Ona Alasevičiūtė, V. Tamuliūnas, kun. K. Jenkus, kun. K. Urbonavičius, kleb. kun. P. Virmauskis, Juozas Laučka ir B. Kavaliūtė. Antroje eilėje — Ona Kanapinskaitė - Griganavičienė, P. Karlonaitė - Skadauskienė, Ona Petrušytė, J. W. Casper (laidotuvių direktorius), Ona Nevierienė, J. Matuliaskaitė-Averkienė, St. Averkienė. Trečioje eilėje: Danielius Averka, Albinas Neviera, Pranas Averka, Jonas Filipauskas, Jonas Gričiūnas, Kazys Viesula, Pranas Razvadauskas ir St. Griganavičius. — L. Vyčių 17-ta Algirdo kp. šimtmetį švenčia 25-kių metų savo gyvavimo sidabrinį jubiliejų. Ta proga, iškilmingai mini šį jubiliejų tokia programa: šeštadienį — šokiai, Copley Plaza viešbutyje; sekmadienio rytą 9:30 val. šv. mišios vyčių intencijai; sekmadienio vakare 6 val. bankietas parapijos salėje 492 E. 7th St. Programa įdomi. Visus kviečiame.

VIETINĖS ŽINIOS

ZINUTĖS

Sekmadienio vakare, bažnytinėje salėje, parapijos vaikų mergaitės vaidino gražią veiklą "Liurdo Stebuklai". Sešutės mokytojos taip lošėjus gražiai priėmė, kad mano manymu tas puikus vaidinimas turėtų būti

DAKTARAI

Lietuvis Dantistas
A. L. KAPOČIUS

251 W. BROADWAY,
So. Boston, Mass.
TEL. SOU Boston 2660

Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nu
1:30 iki 6 ir nuo 8:30 iki 11 v. v.
Sėdimois nuo 9 iki 12 val. dienų
Subatomis nuo 9 iki 6 val. vakare
Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. dienų
(pagal sutartį)

Tel. TROWbridge #320.

John Repshis, M. D.
(REPSYS)

Lietuvis Gydytojas

278 HARVARD STREET,
Kampas Inman art Central Sq.,
Cambridge, Mass.

Ofiso Valandos: 2 — 4 ir 6 — 8.

IVAIRUS SKELBIMAI

ISSIRENDAVOJA 5 šviesūs kambariai su visais "improvementais" ir su šiluma. Yra du piazzai. Renda \$30.00 ir mėnesį. Nuolaida gerai šeimynai. Atsišaukite, 32 Juliette St., Dorchester, Mass. (near Fields Corner). (3-7-10)

PAIEŠKAU savo vyro Juozapo Bakučio. Kiles is Ražaičių k., Raseinių apskr. I Ameriką atvyko 1912 m. Gyveno Beloit, Wis. Paskui kovo 5, 1921, išvyko į Worcester, Mass. pas brolių Antaną. Iš ten gavau apie porą laišku ir po to nieko apie jį negirdėjau. Dabar ištiko labai svarbus reikalas apie jį sužinojau. Pats ar jį žinantieji tuoj praneškite. Pirmutiniam pranešimui apie jį — gyvą ar numirusį — tikrą žinią duosiu \$5.00. Adresas: — Ona Bakutienė, 3230 So. Green St., (6-10) Chicago, Ill.

— 1940 —

Naujausi ir gražiausi Dariaus ir Girėno sieniniai kalendoriai, atvaizduojanti abu lakūnus, jų tikrą orlaivį Lituanica ir Soldino mišką, spausdinti keturiomis spalvomis, 15x20 didumo, labai puikus artisto J. Arlauskio piešinys. Gražiausia Kalėdinė dovana pasiuntimui Lietuvon. Kaina 25c už vieną. Užsakant pažymėkit kokiais norit mėnesiais, lietuviškais ar angliškais. Agentai norintieji parduotė, arba biuieriai, dėl informacijų kreipkitės šiuo adresu

STANDARD CALENDAR
COMPANY
332 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

(6-17)

VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVES

Pirkti pas biuierius mėsą, valius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiami "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maistui patarnauja. Nušę į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

Povilas Bushmanas

48 CRESCENT AVENUE,
Telephone Columbia 6762
29 SAVIN HILL AVENUE,
DORCHESTER, MASS.

Perkins Market

P. Bakutienė ir p. Klinga, Sav.
753 Broadway, Tel. SOU 3120
SO. BOSTON, MASS.

K. Sidlauskas

918 E. BROADWAY,
Tel. SOU Boston 3367
Pristatau ICE CREAMA ir užkandžius pūnikams ir visokiems parengimams.

Profesionalai, biuieriai, pramonininkai, kurie skelbiami "Darbininke" tikrai verti skaitytų paramos. Visi skelbimai "Darbininke".

leistas, bet kur jis yra dabar niekas nežino.

Kaip žinome, advokatų organizacija iškėlė Dowd'ui bylą. Kaltina jį kyšių ėmimu. Sakoma, kad Dowd savo advokatui įteikęs rezignaciją, kad įduotų teisumui.

Sąjungiečių Suvažiavimas
Buvo Gausus

Sekmadienį, lapkričio 12 d., parapijos svetainėje įvyko ALRK Moterų Sąjungos apskričio suvažiavimas. Dalyvavo apie 60 atstovų, viešnių ir svečių. Klebonas kun. P. Virmauskas pradėjo suvažiavimą malda ir nuosirdžiai sveikinimo kalba. Suvažiavimą gražiai vedė p. Mažeikienė iš Worcester; pagelbininkė buvo p. A. Kneičienė iš Norwood; raštininkavo p. L. Venčienė iš Lawrence.

Suvažiavimas buvo tvarkingas ir gausus gražiais nutarimais.

Kada Jung. Valstybių Kongreso komitetas, kuriam vadovauja kongresmanas Dies, iškėlė viešumon komunistų priešamerikoninę veiklą, tai komunistai jau šaukia, kad reikia steigti fondą "savęs apsigynimui". Kas gi komunistus puola? Dies komitetas nepuola komunistų, o tik nori apsaugoti Jung. Valstybes nuo komunizmo pavojaus. Dies komitetas taip išgaudino komunistus, kad jie nežino ką daryti, kad išsigelbėti nuo gėdos, kurią jie užsitraukė veidmainiaudami. Komunistai savo veidmaininga politika apgavo daug amerikiečių. Jie įtraukė į savo kontroliuojamas organizacijas valdžios žmones, kurie nesuprasmadi komunistų veidmainavimo ir sukutumo tapo komunizmo aukomis. Dies komitetas nutraukė kaukę nuo komunizmo veido ir parodė visiems, kad komunistai lošia Judo roles, kad jie ruošia pražūtį Jung. Valstybių demokratijai.

Komunistai jau suorganizavo naują organizaciją ir ją pavadino: "Komitetas Civilių Teisių Komunistų Partijai". Tas komitetas jau šaukiasi į visus, kad duotų pinigų "savęs apsigynimui". Nė cento komunistui. Lai jie "gynasi", bet sąmoningi amerikiečiai neturėtų duoti komunistams savo sunkiai uždirbtų pinigų.

Jeigu amerikiečiai buvo suklaidinti pavadintomis gražiais vardais organizacijomis, tai dabar Dies komitetas turėtų atidaryti visiems akis.

Siela — didžiųjų brangenybių kasykla; mokėk ją iškasti — suprasti sielos didenybę.

MEDUS

Grynas bičių medus, kurį bitės sunėš iš žydinčių javų, gėlių, pievų ir medžių yra tikras vaistas. Taigi, įsigyk kvortą medaus ir gerk jį su arbata ar kava vietoje cukraus. Kas vartoja medų — to slogos nevalgina. Kvorta kainuoja tik 75c. Jo galite gauti "Darbininke" adm. 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Kaip Lietuva Minėjo Spalių 9

"Aš Mirsiu, Kad Vilniaus Kraštas Būtų Laisvas"

Kaunas — Spalių 9 d., Vilniaus pagrobimo 19 metų sukakties diena. Kaune prie Nežinomojo Kareivio kapo, Karo muziejaus sodelyje įvyko nekasdieniškos apeigos. Vakare prieš vėliavą nuleidžiant, pilnas sodelis prisirinko Kauno visuomenės ir kaikiurios organizacijos, pagerbti Lietuvos karių, žuvusių už krašto laisvę. Ta proga dr. Juška pasakė prakalbą, pabrėždamas dienos rimtį ir jos reikšmę, taip pat pareikšdamas, kad tokiais momentais pagerbimas žuvusiųjų už laisvę yra tikras tautos stiprinimo ir pasiryžimo įrodymas eiti tų garbingųjų brolių eitais keliais. Laisvės Varpui skambinant buvo padėtas vainikas prie Nežinomojo Kareivio kapo, ir pagriektas Lietuvos himnas ir malda už mirusius. Šios žuvusiųjų dėl Lietuvos laisvės pagerbimo iškilmės buvo transliuojamos radio. Spauda tą dieną idėjo daug straipsnių apie Vilnių ir didžiąją lietuvių tautai skriaudą.

"Lietuvos Aidas" straipsnyje "Didžioji mūsų tautos skriauda" be kit ko rašo: "Lietuvos valstybės likimas Suvalkų sutarties ribose su sostine Vilniuje, be abejo, ligi šios dienos būtų buvęs visiškai kitoks. Galimas daiktas, kad ir kaimynų santykiai būtų buvę kitoki; galbūt, ir lenkų valstybės likimas šių metų rugsėjo mėnesį kiek kitaip atrodytų. Nesantikos dvasia, nusitęsusi tiek metų neaplykantis ligi lenkų ultimatumo, viską darė rėpkiu. To pikto pasekoje daug lietuvių neteko net žiauriai atimtų gyvybių. Antai, vienas lietuvis, lenkų kariuomenės kareivis, paskutinį mirksnį, kai buvo nuteistas mirti ir sušaudomas, jau užrištomis akimis sušuko: "Aš mirštu, kad Vilniaus kraštas būtų laisvas".

"Tokia žmogaus tragedija, susiję su tautos likimu, negali neturėti savo brolių širdyse amžino atgarsio, kovos šūkių ir legendų, kurios stiprina kartas bet kuriais atsitiktiniais, bet kuriomis nevilnės valandomis budėti, ryžtis ir reikalui esant, mirti.

"Šių metų rugsėjo mėnesį Suvalkų sutarties kontragentas sulūžo savo valstybės statyboje. Tam piktui ir mes savo juodus rūmus ir perrištas vėliavas panaikiname, bet Vilniaus ilgesys pasilieka kaip buvęs, nes jo istorija neatsiejama nuo lietuvių tautos istoriją. Kaip ten bebūtų, tauta turi savo misiją, nežiūrint į sutartis, kurios dažnai laukomos, nežiūrint į visokias situacijas, kurios visuomet tėra laiko ir amžiaus padaras". "XX Amžius" straipsnyje "Dvidešimta kartą" rašo: "Beveik nuostabu, kad maža Vilniaus teritorija yra sudominusi iš karto tris valstybes. Lietuva, Lenkija ir Sovietų Sąjunga dalyvauja Vilniaus problemoje nuo pat pradžios arba kaip pretendentes arba kaip sprendėjos.

"Naujos mums artimųjų rytų komplikacijos tam tikru atžvilgiu primena įvykusias prieš 19—20 metų. Būtent, susidūrus Sovietų S-gai su Lenkija, vėl spontaniškai iškilo Vilniaus problema. Iš naujo ji suintrigavo ne vienus lietuvius... Lietuviai ir šiame kare paskelbė neutralumą ir lojaliai jo laikydami, tebeapsitiki savo ginčus spręsti taikiu, derybų keliu. Žinoma, vyriaus-

slas šios problemos lėmėjas yra Sovietų S-ga, paskutiniu laiku svarbiausias faktorius Rytų politikoje... be aiškių autentiškų šinių — nespėjusim, ar lietuvių viltys galės būti realizuotos bent iš dalies.

"Su naujomis situacijomis plūtelėjusios lietuvių viltys, net tuo atveju, jeigu jos visiškai nepasiekty realizuoti, nebūtų dingusios be naudos. Jos davė šiomis dienomis iš naujo pagyventi visai tautai vieną, vieningą dvasią. Ir tai ne bendru vargu, baime, o bendromis aspiracijomis ir ateities perspektyvomis... Politikoje jeigu kas duoda, tai ne veltui. Do ut des. Kad galėtum priimti ir kad galėtum duoti, reikalinga ypatingo vieningumo, visos tautos geležinės disziplinės..."

TYTUVENŲ ROMANTIKA

(XX) Tytuvėnų miestelis guli tarp žemaičių miškų ir kelių, kurių vienas nepaprastai gilus — net 40 metrų gilumo.

Meškeriojimo meną mėgstantį žmogų vilioja ežerai, o — linkusį į kontepliacijas, — sena vienuolyno bažnyčia koplytėlė, kukliai prie žemės prisiglaudusi. Kairėje pusėje yra laiptai, kurie veda į altorių. Prie pirmosios pakopos perdėtas barjeras taip, jog žmogus stacijas nepraeitų. Mat, laiptų viduriu ant kiekvienos pakopos akmenyje yra dėtos brangios relikvijos apvalios formos, penkių litų didumo. Pro barjerą žmonės pralenda klusčiomis ir taip keliais lipa į viršų. Prie kiekvienos relikvijos sustojama ir sukalbama malda. Tada prie altoriaus dar pasimeldžiama ir žemyn grįžtama jau staciomis, kitais laiptais.

Tytuvėnų vienuolynas rodotis 1614 metais pastatytas. Vienuolyną ir bažnyčią pastatė vienas vietos dvarininkas, kurio paveikslas ir dabar tebekaba. Statyba labai senoviška, sienose matyti mūryti didžiuliai akmenys. Bažnyčios bokšte kai kada būta įrašų, bet dabar jie nubluksė.

Pasaulininko akimis žiūrint, niuru buvo tiems vienuoliams, kurie šitose siaurose celėse gyveno. Dūrys siauros, langeliai siauri. Yra viena celė, kuri

palikta taip, kaip atrodė prieš daugelį šimtmečių. Įstrupėjusiose sienose dar tebežymi vienuolių maldų žodžiai, apaštalių posakiai, krikščioniški aforizmai. Taip pat tebėra vienuolių užrašų knyga, į kurią jie susirašydavo savo dienos įspūdžius, išgyvenimus, maldas. Celė užrakinta, ir ne kiekvienas gali į ją patekti. Kitos celės restaukuotos, baltai išdažytos. Jose pastatyta po porą primityviškų lovelių pakeleiviams ir per atlaidus suvažiuojantiems kunigams.

Celių daugybė. Ilgas koridorius, siauras, sienose pilna senoviškų paminklų. Štai Kristus parpuolęs po kryžium, štai vėl kažkoks šventasis. Viskas atrodo buvę dar taip neseniai ir vis dėlto viskas taip sena, labai sena...

Visai netoli bažnyčios matyti gili ir plati dauba. Ji dabar apaugusi trauja žolę ir primena žalsvą didelį dubenį.

— Kas tai per daiktas? — teiraujas. — Čia, kitados buvo ežeras, — atsako, — bet neseniai jį nuleido, ir dabar liko tik jo dugnas. Aukštaičiui keistą įspūdį padaro žemaičiai, kurie prieš kelis šimtmečius buvę apsupti neįžengiamų miškų ir kuriuose dar dabar tebežaliuoja šimtmečiai medžiai. P. K-as

Šeimininkų Dėmesiui

Jeji nori būti gera šeimininkė-virėja, tai tuojau įsigyk labai naudingą knygą — "VALGIŲ GAMINIMAS ir NAMŲ PRIŽIŪRĖJIMAS". Be to, šioje knygoje dar yra pridėtas kaip pasigaminti iš visokių vaisių vyną. Knyga turi 223 puslapius. Jos kaina tik \$1.00. Užsakymus su money orderiu siųskite:

"DARBININKAS"
366 West Broadway, South Boston, Mass.

Isigykite
PILIETYBĖS KATEKIZMĄ

Pamokinantis Apie Amerikos Piliečio Teises ir Priedermes
Jei ruošiesi gauti Pilietybės Popierius, tai ši knygelė daug jums padės, nes joje randasi daug klausimų ir atsakymų angli ir lietuvių kalbomis.

Kaina Tik 25c.
Siųskite užsakymus:
"DARBININKAS"
366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

GRABORIAI

S. Borasevičius ir Sūnus
SENIAUSIAI IR VALDANTYS
LIETUVIŲ GRABORIAI ir
BALSAMUOTOJAS
Turi Notaro Teles
254 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOU Boston 2590
Gyven. vieta: 838 Dorchester Ave.
Tel. COLUMBIA 2637.

Joseph W. Casper

(Kasperas)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS ir
BALSAMUOTOJAS
NOTARY PUBLIC
502 East Broadway,
So. Boston, Mass.
Patarnavimas dienų ir naktį.
Residence: 198 M St., So. Boston.
Tel. SOU Boston 1437
Tel. SOU Boston 3990.

ZALETSKAS

Funeral Home
564 E. Broadway
So. Boston, Mass.
D. A. Zaletskas F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dienų ir naktį
Koplyčia lietuviškosios dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0615
Tel. SOU Boston 2800

Edw. V. Warnow

(WEUBLIAUSKAS)
LIETUVIŲ GRABORIAI ir
BALSAMUOTOJAS
1156 Washington St.,
NORWOOD, MASS.
Tel. Norwood 1503
Brookline Office:
26 Field St.
Tel. Brookline 2005

IVAIRUS SKELBIMAI

Juozas M. Dillis

Laikrodininkas

Parduodu įvairiausias rūšies auksinius ir sidabrinus laikrodžius.
Taipgi ir patalams
386 WEST BROADWAY
So. Boston, Mass.

Peter P. Plevack

(PLEVOKAS)
Septynias būdais stogų dengėjas.
Sodewall, Stut Metal Work
Namų Modernizuoja. Mokestis su
2-4-9-12 mėnesių išsimokėjimu
TURI 25 METŲ PATYRIMĄ
Taipgi ir state kaminius.
Geras Darbas — Kainos Žemos
324 E. St., So. Boston.
TEL. SOU 1452
Apkaltinimai ir patarimai dykai

Lietuvis Plumberis

C. J. KUCINSKAS (KAV)
Nelauk vasaros — taisyk dabar, kol kainos yra žemos.
Atlieku visus plumbierio darbus greitai ir pigiai. Gas ir steam.
322 Dorchester St.,
SO. BOSTON, MASS.
Namų tel. SOU 0346
Shapos adresas — 193 Broadway.

South Boston Garage

BROLIAI STRAKAUSKAI, Sav.
Automobilistai! Jei jūs norite, kad jūsų karas ilgai laikytų ir greitai būtų, pirkit aliejų ir gasoliną pas mus.
Nuvalom purvinus karus ir išgrysuojame
Tel. SOU 9530
541 Broadway So. Boston, Mass.

Profesionalai, biuieriai, pramonininkai, kurie skelbiami "Darbininke" tikrai verti skaitytų paramos. Visi skelbimai "Darbininke".

Queen Ann Laundry, Inc.

7—9 Ellery St.,
So. Boston, Mass.
Tel. SOU 2923
Jei norite, kad jūsų drabužiai būtų švariai išplauti, paveskite šį darbą mums.

LAIŠKAS IŠ BRAZILIJOS

(IŠTRAUKOS)

Spalių 2 d. 1939

Miela Motinėle,

Ačiū už laiškelius, kurių taip ilgai laukėme.

Jaunučių choro vakarėlis gražiai pasisekė. Jaunieji artistai visus stebino savo gabumais. Ypač stebėjosi brazilai, nes jie mums sakė, kad jų vaikai niekuomet negalėtų tokio veikalo pastatyti. Kad nebūtų buvę tiek išlaidų už salę ir leidimus, tai būtų likę gražaus pelno. Bet ir taip negalima skustis. Apmokėjus visas išlaidas pelno lieka šešiolika dolerių. Dabar reikės pradėti kitą veiklą Kalėdoms.

Siandien, ar rytoj, atvažiuos delegatas į mokyklą. Jau kitas lietuvių mokyklai atklankė ir visur tomis dienomis, kada Seselės dėsto tikybą. Jos turėjo kalbėti portugaliskai su dideliu ponu.

Kalbos egzaminai jau pakeisti. Jie bus tik viena kartą metuose, spalio mėnesį. Už dviejų savaičių vėl reikės padirbėti. Kad tik ta komisija nebūtų tokia griežta.

Klausėte, Motinėle, apie mūsų metines kolektyvas. Kadangi mūsų mokslo metai baigiasi lapkričio mėnesio paskutinę dieną, tai dar neatlikome. Bet jau pradėjau apie tai rūpintis. Kalbėjau su Seselių Saleziečių Vyresniąja ir jos klausiau, ar mums būtų galima prie jų prisidėti kolektyvų metu. Jei jų konferencijos mūsų reguloms neprieštarų, ji žada mums

Blaivinių Seimas

Pilnųjų Blaivinių 28 Seimas įvyks lapkričio 26 dieną šv. Kazimiero parapijos salėje Worcester, Mass. Todėl visus dvasiškų ir blaivybės prieštelių nuširdžiai kviečiame šiame seime dalyvauti.

Visos gyvuojančios blaivinių kuopos malonėi te šaukti susirinkimus ir išrinkti kuo daugiausia atstovų, įdant šis seimas būtų skaitlingas.

Kun. J. J. Jakaitis, Dvasios Vadas
Kun. P. Juškaitis, Pirmininkas
V. J. Blavickas, Raštininkas

parūpinti kitą kunigą. Kadangi čia, Villa Zelinoje, neturime koplytėlės, susitelkti būtų sunku, ji sakė, kad užleis mums vieną iš jų vasarnamių, kur galėsime netrukdomos atlikti kolektyvų. Tikrai, Motinėle, ji yra tokia gera, tokia rūpestinga. Klausiau, kiek reikės mokėti už Seselės Marcelinos ir Seselės Karolinos kalbos pamokas — atsakė: "Una Ave Maria", "Vieną Sveiką Mariją". O, paskui, sako, laike atostogų ji norėtų, kad mes jų Seselės padėtuose su anglų kalba. Žinoma, mes tai su mielu noru padarysime. Kaip nors iškombinuosim su jomis pagyventi, tai ir mums bus progos portugaliskai daugiau kalbėti. Kaip tik viskas bus galutinai sutvarkyta, aš Jums parašysiu.

Rūpinamės, kaip bus su Lietuva. Kol kas dar nežinome, ar toliau gausim pašalpos ar ne. Po ilgos sausros vakar galutinai sulaukėme lietaus. Kaip tik iškrito pirmieji lašeliai. Seselė M. Norberta bėga, sujungti motorą prie šulinio. Girdi, sako, jau gal gausim vandens. Per tris savaites skolinomės vandens iš kaimynų. Jų šuliniai gilesni už mūsų, tai jiems vandens ilgiau užtenka, dėlto ir mums paskolina.

Mūsų gamta vis dar žaliuoja. Mūsų pavasaris netoks kaip Jūsų. Nėra tos gyvybės, ir neįsivaizduojame naujo atgimimo. Vis žalia ir žalia. Vaisiai tai šiek tiek keičiasi. Nors larančių ir bananų visuomet yra, bet dabar skaitosi ne jų laikas. Šiuo metu noksta "ameixes". Kas tos Ameixes, klausiate? Kaip Jums išaiškinti, nežinau, nes Amerikoje jų nėra. Iš jų skonio negaliu prie nieko priitaikinti; nors kažkurios Seserės sako, kad lig slyvos. Angliškame žodyne ir ko — "plum", bet visai nepanaši. Vaisius mažas, viduryj dvi ar trys didelės sėklos, o kaip atsimeta sėklos mažai kas lieka. "Tai tik zabova" klebonas sako. Dar kitas vaisius tai "mulberry". Man būnant namie, teko tik dainuoti "As we

go round the mulberry bush", bet čia tas "bush" tai tikras medis. Mūsų darže yra taip tokie medžiai ir visi pilni vaisių. Kasdien išeinam žiūrėti ar jau išsirusios uogos. Jos labai skanios. Jau tuoj pradėsime "mamonus" rinkti. Mamonai tai panašūs į "cantaloup".

Gavau abi muzikos knygas, kurias prisiuntė mūsų prašymu. Gal vėliau sulauksim Sv. Pranciškaus škaplerių.

Seselės mano dar gana gražiai laikosi. Mus tikrai Dievulis laimina. Motina Karalina, Salezietė, pasakojo apie vieną jų jaunutę vienuolę, vokiečių, kuri čia atvažiavo veik tuo pačiu laiku kaip mes. Pagyvenus čia du mėnesius turėjo vykti į sanatoriją, kur ir dabar tebėra. Atvažiavusi ji susirgo bronchitu, paskui plaučių liga. Ji tik 23 metų.

Ar mūsų Seselės jau grįžo iš Lietuvos? Sveikinu visas!

Jūsų Kristuje,
Sesuo M. Julija.

Lietuvos "Eltos" Žinios

(Spalių 13 d. š. m.)

Kaunas — Nuvarginantiems vilniečiams sušelpiti jau pirmąją dieną visuomenė ir organizacijos pradėjo nešti stambias aukas. Pieno ūkio kooperatininkų šeima paskyrė 100 tūkstančių litų vertės pieno produktų. Pienocentro bendrovių tarnautojai skiria dienos uždarbį. "Lietūkis" paskyrė 10,000 litų vertės grūdų, o tarnautojai 6,000 litų. Mažeikių verslininkai paskyrė vagoną rugių, Sveikatos departamento direktorius Miskus aukavo 1000 litų, o jo žmona visą savo ūkio šiu metų derlių. Kauniškis Vincas Steponavičius 1000 litų, Zemės ūkio ministerijos šaulių kuopa 1500 litų, Finansų ministerijos tarnautojai 1300 litų ir eilė kitų mažesniomis sumomis.

Švenčionys, Vilniaus kr. Čia gyventojai lenkų paskutinėmis dienomis nemaža nukentėję nuo anarchojos ir banditų, kurie buvę pradėję plėšti žmones, ypač lietuvių ūkininkus. Maskvos laikraščiai skelbė, kad tokie banditai esą išgauti ir aitduoti teisams.

Nors šiemet dėl oro sąlygų daugelyje Lietuvos vietų vėlokai bepasėti rugiai, tačiau jau ir šiaurės Lietuvoje jie yra gražiai sudygę. Dėl nepaprastai sausos vasaros ir rudens, keliai šiemet nė kiek nepablogėjo, ir spalio mėnesį keliais tebevažinėjama dviračiais ir automobiliais.

Lietuvos mokytojai, Vilnių atgavus, per valstybinį telefoną pasiuntė Vilniaus krašto mokytojams tokį sveikinimą: "Brolius tautiečius, Vilniaus krašto mokytojus, kantriai iškenčius spaudos kančias, mes, laisvosios Lietuvos mokytojai, šiandien sveikiname. Dabar mes visi laisvai. Naujai atgimę, su nauja energija, petys petin, ranka rankon visi bendrai dirbsime, auklėdami naujas kartas mūsų

Klausimai ir Atsakymai

Pažymėkite Numerį Rašydami Naturalizacijos Biuru

Klausimas — Atvažiavau legaliai 1928 m., ir tuoj prašiau pirmų popierių. Po penkių metų aš prašiau antrų popierių (arba pilnos pilietybės), bet dėl klaidos — ne mano klaida buvo — mano aplikacijoje man antros popieriaus atsakytos. Tada, 1934 m., išsiėmiau pirmas popieras antru kartu, ir 1936 m. prašiau pilnos pilietybės. Išlaikiau kvotimą ir užsimokėjau savo mokestį, bet iki šiam laikui dar negavau pilietybės sertifikato. Ką turu daryti?

Atsakymas — Patariame tamstai pasiųsti laišką naturalizacijos ofisui, kur išlaikė kvotimą, ir kur užsimokėjai mokestį, prašydami peržiūrėti tamstos reikalus. Rašydami neužmiršk pažymėti tamstai duotą numerį. Tą numerį rasi ant postkartės, kurią gavai iš naturalizacijos ofiso, kada jie pranešė, kur ir kada reikia nuvykti su liudininkais. Numerį — "file number" — rasi ant visų laiškų ir kortelių, kuriuos gavai iš naturalizacijos ofiso.

Metai Nesulaiko Pilietybę

Klausimas — Atvykau į Californijos valstybę bandžio mėn., 1927 m. Niekaip nepasirūšiu pilietybės. Ar jos dabar galiu prašyti?

Atsakymas — Kaikurie naturalizacijos teismai atsaako Amerikos pilietybę ateiviams, kurie per senį, ir kurie išgyveno Jung. Valstybėse per daug metų netapdami piliečiais, jeigu tik žino, kad tie ateiviai nori dabar įgyti pilietybę, kad jie būtų tinkami dėl senatvės pensijos. Kadangi esi ūkio savininkas, mes manome, kad tamsta nereikalauji senatvės pensijos, ir neieškai pilietybės tam tikslui. Patariame paduoti aplikaciją pirmoms popieroms ir tapk piliečiu, kaip greitai galima įstatymu.

"Laiką" Imigrantui Negalima Sutrumpinti

Klausimas — Aš per kiek laiko dabar stengiusis parsitraukti brolio vaiką į Jung. Valstybes, bet Amerikos konsulas jam pasakė, kad jis turi laukti du metus dėl imigracijos vizos. Tuometos tėvynės gerovei. Liigi pasimatymo sostinėje Vilniuje".

Kaunas — Spalių 12 d. Kaune sudarytas iš įvairių organizacijų atstovų komitetas Vilniaus kraštui remti. — Į Kauną jau atvyko Vokietijos emisaras vokietų iškraustymo į Vokietiją reikalams tvarkyti von Tvardovskis. — Lenkijos pasiuntinys Lietuvai ministeris Charwatas su visa šeima ir atstovybės nariais apledo Lietuvą ir išvyko į Prancūziją ir Angliją. — Žiniomis iš Klaipeidos, ten dėl medžiagų stokos uždraustos mados. Šimtai "Hitlerjugend" jaunuolių išsiųsta į mozių bulvių kasti.

las mano draugas, sutrumpinti imigrantui laiką, advokatu davė \$75. Ar ir aš galiu taip daryti?

Atsakymas — Tikime, kad tamsta klysti, kuomet sakai, kad advokatu užmokėta \$75. Sutrumpinti laiką imigrantui. Kiek mums yra žinoma, nieks to negali daryti. Išduodamas Amerikos vizas, Amerikos konsulas seka, kas "pirmiau atvyksta tam pirmiau viza duodama". Gal žmonės kitaip tiki, bet mes nežinome nei vieno atsikimo, kur konsulas išdavė aplikantui vizą prieš jo laiką.

Vizos Po Romanijos Kvota

Klausimas — Pereitais keliais metais aš stengiausi parsitraukti savo brolių iš Romanijos, bet jos kvota per ilgą laiką išsibaigus. Kokia yra dabartinė padėtis?

Atsakymas — Romanijos kvota yra 377 imigrantų vizos į metus. Iki sausio 1 d., 1939 m. gauta 16,000 aplikacijų dėl vizos. Aišku, kad šiandien sunku išgauti vizą Romanijos kvota.

Parsitraukimas Giminių Iš Europos

Klausimas — Išgyvenau net 12 metų Jung. Valstybėse, bet dar neesiu piliečiu. Noriu parsitraukti savo sūnų ir jo mergaitę į Jung. Valstybes iš Australijos. Ką turu daryti?

Atsakymas — Jie turės atvykti čion kaip paprasti imigrantai, be pirmenybės kvotoje, po kvota šalies kur jie gimė. Jeigu tamsta būtų pilietis sūnus ir jo duklė negautų jokių privilegijų pagal mūsų imigracijos įstatymą, bet turėtų atvykti kaip nepirmenybės

imigrantui. Foreign Language Information Service, 22 Fourth Avenue, New York City turi knygutę "How to Bring Friends and Relatives to the United States", kaina 10 centų, kuri knygutė gal tamstai būtų naudinga.

Naujos Pašto Ratos Knygomis

Klausimas — Ar man galite pranešti ar žemesnės pašto ratos, kurios išsibagė birželio 30 d., ant knygų buvo permaitintos?

Atsakymas — Su prezidento pasirašymu žemesnės pašto ratos ant knygų buvo pailgintos dar dviems metams, iki birželio 30 d. 1941 m. Rata yra centas ir pusė už svarą nepaisant zonos.

Kur Randasi British Guiana

Klausimas — Sąryšyje su laikraščiu pranešimais, kad Anglija ketina siųsti gyventojus, ypatingai pabėgėlius į Guianą, ar man negalite paaiškinti, kur ta vieta randasi?

Atsakymas — British Guiana randasi Pietų Amerikoje. Šiauriniame krante. I vakarus nuo Guiana guli Venezuela ir pietus Brazilija. Ji apima net 90,000 ketvirtinių mylių ir gyventojų turi apie 312,000. Didžiama žemės yra tankumynai, bet randasi ir daug mineralų. Nėr žinoma, kiek šitą British Guianą galima pagerinti augimui javų.

Darbo Leidimai Svetimose Šalyse

Klausimas — Ar naturalizuotas Amerikos pilietis, kuris gyvena ilgiau vienus metus svetimoje šalyje gali toje šalyje gauti darbo ir pradėti dirbti?

Atsakymas — Nuo Ame-

VIESAS KVETIMAS

LDS Connecticut apskrčio metinis suvažiavimas įvyks lapkričio 26-tą, 1939 m., Hartford, Conn. Sesijos prasidės 1 val. p. p. Švč. Trejybės parapijos mokyklos salėje, 339 Capitol ave., kampas Broad St. Apskričio nustatyta tvarka, šv. Mišios užprašytos už gyvus ir mirusius LDS narius įvyks 19 d. lapkričio, 10 val. Švč. Trejybės par. bažnyčioje, Hartford, Conn. Tad kviečiame visas LDS Conn. apskričio kuopas skaitlingai išrinkti atstovus į šį suvažiavimą, pagaminti naudingų įnešimų ir raportus iš kuopų veikimo. Taipgi kviečiame dalyvauti šv. mišių aukoje, tą dieną Hartforde. Kurie dėl kokių nors kliūčių negalės dalyvauti, tai ta intencija lai išklauso šv. mišių savo parapijų bažnyčiose.

Kviečia visus —
Dr. M. J. Colney, apskr. pirm.
B. Mičiūnienė, Rašt.

rikos valdžios pusės nėr jokių pasipriešinimų tam, bet naturalizuotas pilietis gali pamesti jo pilietybę, jeigu jis gyvena du metus, ar ilgiau, kitoje svetimoje šalyje arba jeigu jis įsteigia nuolatinę rezidenciją užsienyje, bet kurioje svetimoje šalyje į penkis metus po naturalizavimo Jung. Valstybėse.

Daugelis Europos šalių reikalauja specialius leidimus nuo svetimauciu pirm negu jie gali pradėti dirbti. Tokias informacijas galima iš anksto parūpinti čia Amerikoje prieš išvykimą iš Jung. Valstybių.

FLIS.

Juozas Kasinskas

Inc.
Laidotuvių Direktorius
Patarnavimas Dieną ir Naktį
602 Washington Blvd.
BALTIMORE, Md.
Telephone Plaza 8595
Limosinai dėl visokių reikalų.

BROCKERT'S ALE

PADARYTAS IŠ LIETUVOS PARVEŽTŲ MIEŽIŲ

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE!

Jei norite atsigerti skanaus alaus ar ale, kuris yra padarytas iš Lietuvos parvežtų miežių, atėję į tavernas ar restoranus prašykite BROCKERT'S. Paragavę BROCKERT'S — jo visuomet reikalausite.

Brockert's ALE

60 Ellsworth St.
Worcester, Mass.

Telefonas
Worcester, 5-4335

BOSTON BRANCH
1410 Columbia Rd.,
South Boston

PHONE
So. Boston
2271

LOOK INSIDE BEFORE YOU BUY
SEE WHAT EASY 3-ZONE WASHING MEANS TO YOU...IN THIS NEW 1940

EASY WASHER

GENTLER WASHING...WHITER CLOTHES!

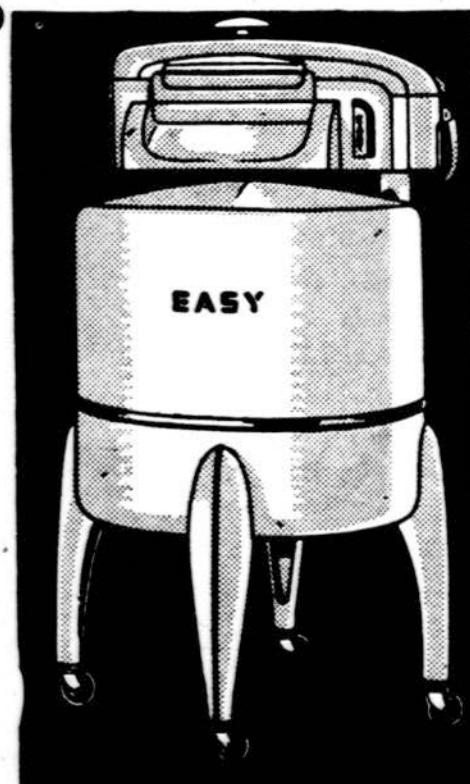
Every garment in the tub washed thoroughly—no under-washed clothes in "dead zones" at top, no over-scrubbed clothes at bottom of tub. All the way from top to bottom, EASY'S exclusive 3-ZONE action washes ALL the clothes ALL the time.

Now only...

\$69.95

COMPARE THESE FEATURES:

- MASSIVE STREAMLINE WRINGER—new lever reset, with self-adjusting pressure—double bar release—roll stop.
- ALL WHITE—big white porcelain enamel tub—other parts in matching, color-fast, chip proof, 3-layer EASY-namel.
- LIFETIME TRANSMISSION—Quiet and enduring. Sealed in oil for trouble-free operation.

Skubėk, įsigyk Ją Tuoju!

Idiališka Kalėdom Dovana

Union Electrical Supply Co.

92 High Street Boston, Mass.
Samuel Kaufman, Prez. ir Kasininkas

TELEFONAS
L1Berty 2337